

ಅಷ್ಟಾ ಭಾರತ ಪತ್ರಿಕೆ
ನವೆಂಬರ್ 2016

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ
- ಸನಾತನ ದೇವ ಪ್ರಮುಖ

*Lord, give me perfect sincerity,
that sincerity which will lead me
straight to Thee.*

- The Mother

ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪತ್ರಿಕೆ	ಪರಿವಿಡಿ
<p>ಸಂಪಾದಕರು</p> <p>ಡಾ॥ ಕೆ.ಎಸ್. ಅಮೂರ ವಿ.ಪಗಿರಿ, ಧಾರವಾಡ - 580 007.</p> <p>ಫೋನ್‌ನ೰ : 0836 - 2774044</p> <p>ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿ, ಧಾರವಾಡ</p> <p>ಡಾ॥ ಗುರುಲಿಂಗ ಕಾವಸ</p> <p>ಡಾ॥ ಹಾರ್ಫತಿ ನಾರಾಯಣರಾವ್</p> <p>ಡಾ॥ ಸುತೀಲಾ ಬಳುಂಡಗಿ</p> <p>ಡಿ.ಟಿ.ಪಿ</p> <p>ಗೌರಕಯಂತ್ರ ಕೇಂದ್ರ</p> <p>ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದೋ ಕಾಂಜ್ಲೆಕ್ ಟ್ರಿಸ್ (ಒ)</p> <p>ಜೆ.ಪಿ. ನಗರ, ಮೊದಲನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 078.</p> <p>ಆಫ್ಝಾಸೆಚ್ ಮುದ್ರಣ :</p> <p>ಶೇಷ ಸಾಯಿ ಇ ಘಾವ್ಯೋ ತ್ಯುಲಿ. ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದೋ ಕಾಂಜ್ಲೆಕ್ ಟ್ರಿಸ್ (ಒ) ಜೆ.ಪಿ. ನಗರ, ಮೊದಲನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 078.</p> <p>ಪ್ರಕಾಶಕರು :</p> <p>ಶ್ರೀ ಅಜಿತ್ ಸಬ್ರೀನ್, ಕಾರ್ಯಾದ್ಯಕ್ಷರು, ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದೋ ಸ್ನೇಹೀಟಿ ರಾಜ್ಯ ಸಮಿತಿ, ಕನಾರ್ಟಕ, ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ ಮಾರ್ಗ ಜೆ.ಪಿ. ನಗರ, ಮೊದಲನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 078.</p> <p>ಪ್ರಾಯೋಜಕರು :</p> <p>ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದೋ ಕಾಂಜ್ಲೆಕ್ ಟ್ರಿಸ್ (ಒ) ಜೆ.ಪಿ. ನಗರ, ಮೊದಲನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು-560078.</p> <p>ಫೋನ್‌ನ೰ : 080 - 2244 9882</p> <p>http://abp.sirinudi.org</p>	<p style="text-align: center;">ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ - ಸನಾತನ ದೇವ ಪ್ರಮುಖ</p> <p>ಅನು : ಡಾ. ಕೆ.ಎಸ್. ಅಮೂರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ - ಸನಾತನ ದೇವ ಪ್ರಮುಖ 4</p> <p>ಅನು : ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಶಿಂಪಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬಿತ್ತಿಹಾಸಿಕರೆ 17</p> <p>ಅನು : ಡಾ. ಕೆ.ಎಸ್. ಅಮೂರ ಅವತಾರ ಮರುಷ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ 22</p> <p>ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ - ಯೋಗದ ದ್ಯುಮಿಂ ಪ್ರಭು 38</p> <p>ಅನು : ಶ್ರೀ ಮರುಪೋತ್ತಮ ಗಲಗಲಿ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ 50</p> <p>ವಾತಾಂಪತ್ರ 56</p>

(All India Magazine) ಸಂಪಾದಕೀಯ:

ಗತಕಾಲದ ಹಾಗೂ ಸದ್ಯದ ಕಾಲದ ಮನುಷ್ಯಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅವಶಾರಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನಿಸ್ಪಂಥಯವಾಗಿ ಒಂದು ಬಹಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಫ್ತವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ಒಂದೆಡೆಗೆ ಅವನ ಸಂಕೀರ್ಣ ಹಾಗೂ ಬಹುಮುಖವುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿರುವ ಹಾಗೂ ಅವನ ಅತ್ಯಾಕರ್ಷಕ ಮಾನವ ವ್ಯಕ್ತಿವಿಶಿಷ್ಟತೆ ಇರುವ ರಹಸ್ಯವಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಗೆ ದೈವಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿರುವ ಅವನ ಸತ್ತೆ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಅನುರಾಗ ಮಟ್ಟಿಸುವ ಚಿರಂತನ ದೈವಿಕ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅವನು ಮಾನವ ಹಾಗೂ ದೇವ ಭೇಟಿಮಾಡಲು ಪರಿಮಾಣ ಸಾಫ್ತವಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ತೋರಿಬರುತ್ತಾನೆ, ಸೃಷ್ಟಿಯ ಒಂದು ಒಗಟಾಗಿರುವ ಹಾಗಿದ್ದಾಗ್ನೋ, ಸೃಷ್ಟಿಯ ಹೊರಗಡೆ ನಿಂತಿರುತ್ತಾನೆ. ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಿದ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಮನುಷ್ಯತ್ವದ ಆದರ್ಶದ ಹಾಗಿದ್ದಾಗ್ನೋ, ಎಷ್ಟೂಂದು ಹತ್ತಿರ ಇರುತ್ತಾನೆ ಹಾಗೂ ಸುಪರಿಚಿತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ ಎಂದರೆ ಅವನು ನಮ್ಮ ಸತ್ಯಯ ದ್ರವ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಾರವಾಗಿರುವ ಹಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವರೂಪಕ್ಕೆ ಕಂಡುಬರುವ ದೈವಿ ವಿಮೇಕ, ಪ್ರೇಮ, ಬಲ, ಮಾಧುರ್ಯ ಅಶ್ವಂತ ಅನಾಸಕ್ತನಾಗಿರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಪರಿಮಾಣ ಅನಂದ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ತನ್ನ ಏಕೆಕ ವ್ಯಕ್ತಿವಿಶಿಷ್ಟತೆಯಲ್ಲಿ ಮನುಕುಲ ಅಭಿಪ್ರೇತ ಪದುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಯವನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪಿಸುತ್ತಾನೆ, ಅವನು ಆಧುನಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಚೀನವಾದವನು, ತಾರುಣ್ಯವುಳ್ಳ ದೇವ ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ವತಃ ಸೃಷ್ಟಿಯದೇ ಮೂಲ ಹಾಗೂ ಕಾರಂಜಿಯಾದವನು, ಒಗಟಾಗಿರುವ ಹಾಗೂ ಆನಂದಮಯವಾಗಿರುವ ಅವನ ಸತ್ತೆ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ನಾವು ನೆಲೆಸಿದ್ದೇವೆ. ನಷ್ಟೆಂಬರ ತಿಂಗಳ 24ರಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮುರಾತನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ತನ್ನ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಾಗಿ ನಿನ್ನಯ ಅವಶಾರಪುರುಷರಾದ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ದೇಹದೊಡನೆ ಬೆಸುಗೆ ಒಳಗಾಯಿತು, ಇನ್ನೊಂದು ಭೌತಿಕ ದೇಹಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸನಾತನನ ಅನಂದದ ವ್ಯಕ್ತಿಮಿಶ್ರನಾದವನು, ಏಕೆಂದರೆ ಅವನಿಂದಾಗಿ, ಅವನ ಲೀಲೆಯಿಂದಾಗಿ, ಅವನ ದಿವ್ಯಾನಂದ ಹಾಗೂ ಮಾಧುರ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸೃಷ್ಟಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಬ್ರಹ್ಮ ಅಮರನಾಗಿದ್ದಾನೆ, ವಿಷ್ಣು ಸನಾತನನಾಗಿದ್ದಾನೆ, ಶಿವ ಅನಂತ-ನಾಗಿದ್ದಾನೆ; ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮೋಚ್ಛನೆ ಸನಾತನ, ಅನಂತ, ಅಮರನಾಗಿ ಸ್ವ-ವಶವತ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡವನು ಸ್ವ-ಅವಿಭಾವ ಹೊಂದಿದವನು, ಸ್ವ-ಪ್ರಕಟಿತನು, ಸ್ವ-ಅರಸುವಿಕೆಯಳ್ಳವನು ಆಗಿದ್ದಾನೆ.

CWSA, 12/208-09

- ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ಈ ಯೋಗದ ಕೀರಿಟಪ್ರಾಯವಾದ ಸಿದ್ಧಿ

ನೀವು ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ಅನಂತ ದೈವೀ ವ್ಯಕ್ತಿಮಿಶ್ರತೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಲೀಲೆ ಎಂಬುದರ ಅರಿವು ತಂದುಕೊಂಡಾಗ ಅದು ಈ ಯೋಗದ ಕೀರಿಟ ಪ್ರಾಯವಾದ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ, ನೀವು ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ವಿಷಣ್ಣು ಅಪ್ಯೇಯಕ್ತಿಕ ಆತ್ಮನೋನಲ್ಲ- ಆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದಾಗ್ನೋ- ಆದರೆ ಒಂದೇ ವೇಳೆಗೆ ಅವನು ಎಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತ ಹಾಗೂ ಅವಕ್ತ ಅಸ್ತಿತ್ವವಾಗಿರುವನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಮೀರಿ ಆಚೆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುತ್ತಾನೆ, ಅವಕ್ತೋ ವ್ಯಕ್ತಾತ್ಮ ಪರಃ, ಏಕೆಂದರೆ ವಿಷಣ್ಣು ಆತ್ಮನ್ ದ ಹಿಂದೆ ಅಸ್ತಾ ದ ನಿಶ್ಚಲನೀರವತೆ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಶಾನ್ಯವಾದಿಗಳಾದ ಬೌದ್ಧರು ಶಾನ್ಯಮ್ ಎಂದು ಸಿದ್ಧಿಸಿಕೊಂಡರು, ಮತ್ತು ಆ

ನಿಶ್ಚಲನೀರವತೆಯಾಚಿಗೆ ಪರಾಪ್ತರ ಮರುಷನಿದ್ದಾನೆ (ಮರುಷೋವರೇಣ್ಯ ಆದಿತ್ಯವಣಾಸ್ತಮಃ ಪರಸ್ತಾತ್) ಅವನೇ ತನ್ನ ಸತ್ಯೇಯಿಂದ ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಹಾಗೂ ಸಾಂತ-ಅನಂತ ಈಶ್ವರನ ಹಾಗೂ ನಾರಾಯಣ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮೋಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಲೀಲಾಮಯನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ತನ್ನ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಎಳೆದು-ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ತನ್ನ ಪ್ರಘಟ್ತಗಳಿಂದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತರುತ್ತಾನೆ, ಹಾಗೂ ವ್ಯೇವಿಧ್ಯಮಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ, ಬಲ ಹಾಗು ಸೌಂದರ್ಯಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಸನಾತನ ಲೀಲೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾನೆ.

ಜಗತ್ತು ಕೇವಲ ಅವನ ಲೀಲೆ, ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ದಿವ್ಯಾನಂದ, ಸತ್ಯ, ಚಿತ್ತ ಹಾಗೂ ಆನಂದ. ಭೌತಿಕವೇ ಸ್ವತಃ ಮೂಲವಸ್ತುವಲ್ಲ, ದ್ರವ್ಯವಲ್ಲ, ಆದರೆ ಪ್ರಜ್ಞೇಯ ಒಂದು ರೂಪ, ಗುಣ, ಇಂದ್ರಿಜಿ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಸತ್ಯಯ ಗುಣದ ಪರಿಣಾಮ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದು ದಿನ ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಘನತ್ವವೇ ಸ್ವತಃ ಗುಣಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಾತ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಸಂಹತಿ ಹಾಗೂ ಧೃತಿ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಶಾಶ್ವತತೆ, ಪ್ರಜಾಪೂರ್ಣವಾದುದರ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿ, ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಭೌತಿಕವ್ಯ, ಪ್ರಾಣ ಹಾಗೂ ಮನಸ್ಸು, ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಾಚಿಗೆ ಇರುವುದು ಇದೆಲ್ಲವೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ಅನಂತಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮನ್, ಸಚ್ಚಿದಾನಂದನೆಂದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಲೀಲೆ ನಡೆಸುವವನು, ನಾವು ಇದನ್ನು ಸಿದ್ಧಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ, ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ದು:ಖಿ ಹಾಗೂ ಪಾಪ, ಭಯ, ಭ್ರಮ, ಆಂತರಿಕ ಹೋರಾಟ ಮತ್ತು ನೋವು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಲವತ್ತರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸತ್ಯೇಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಎಳೆದು ಹಾಕಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

CWSA, 13/76-77

– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ – ಸನಾತನ ದೇವ ಪ್ರಮುಖ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ವಾಸಿಸುತ್ತಾನೆ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ವಾಸಿಸುತ್ತಾನೆ, ಕೇವಲ ಜೀವಂತವಿರುವವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆದರೆ ಜೀವರಹಿತವಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನ್ನು ನೋಡಬೇಕು,

ಶಿವನನ್ನು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಶೋಳಗಳಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸುತ್ತಬೇಕು. ಭೌತದ್ವಾದರುವ ವಿಚಾರದಿಂದ ಸದ್ಯ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಗಳು ಕುರುಡಾಗಿವೆ, ಅವು ಪರಮೋಜ್ಞ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡಾಗ ಯಾವುದೂ ಜೀವರಹಿತವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಆದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅಭಿವೃದ್ಧವಾದದ್ದನ್ನು ಅನಭಿವೃದ್ಧವಾದದ್ದನ್ನು ಶೋಡಗಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ಇಲ್ಲವೇ ಉತ್ತಾಂತಿ ಹೊಂದಿದ್ದನ್ನು ರಹಸ್ಯವಾದದ್ದನ್ನು ಇಲ್ಲವೇ ಪ್ರಕಟವಾದದ್ದನ್ನು ಇಲ್ಲವೇ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಮುನ್ನಡೆಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು, ನಾವು ಅನ್ನಮ್ರಾ ಇಲ್ಲವೇ ಭೌತದ್ವಾದವೆಂದು ಕರೆಯುವ ಶೋಡಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆದರೆ ಪ್ರಾಣ, ಮನಸ್ಸು, ಜ್ಞಾನ, ದಿವ್ಯಾನಂದ, ದೃಷ್ಟಿಯಾಗೂ ಸತ್ತಿ-ಪ್ರಾಣ, ಮನಸ್ಸು, ವಿಜ್ಞಾನ, ಆನಂದ ಚಿತ್ರ, ಸತ್ತ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ವಸ್ತು-ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವ-ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿ-ವ್ಯಕ್ತಿ-ವಿಶ್ವಾಸೆಯಿಲ್ಲವನಾದ ಅವನು ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಜಿಂತಿಸುತ್ತಾನೆ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಆನಂದ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹೂಪುಗಳು, ಹಣ್ಣಗಳು, ಭೂಮಿ, ಗಿಡಗಳು, ಲೋಹಗಳು ಇಂತಹ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಷಿತವಿರುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲವುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ವಾಸಿಸುತ್ತಾನೆ, ಪ್ರಮಿತ್ಯ, ಭೌತಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಏಕೆಂದರೆ ಅಂತಹ ವಿಷಯವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಸ್ಥಾವಕಾಶ ಹಾಗೂ ಕಾಲಗತಿ ಇವು ಸಂಪ್ರದಾಯದಿಂದ ಬಂದಂತಹವು, ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದವು-ಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ, ದೇವನ ಸೃಷ್ಟಿತ್ವಕ್ಕ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಲೆ (perspective) ಆಗಿರುತ್ತವೆ- ಆದರೆ ಅದು ಚಿತ್ರದಿಂದ ಎಂದರೆ ದೇವನ ವಿಶ್ವಾಸೀತ ಸತ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ ದೃಷ್ಟಿ ಪರಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

*

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಿಶ್ವಲೀಲೆ

ದೇವ ಬಬ್ಬನೇ, ಆದರೆ ಅವನು ತನ್ನ ಏಕತೆಯಿಂದ ಬಂಧಿತನಾಗಬೇಕಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಅವನು ಏಕೈಕವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಅನೇಕವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗು-ತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಅವನು ಅಸಹಾಯಕನಾಗಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಅವನು ಆ ರೀತಿ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಹೊರಗೆ ಅವನು ಅನಿದೇಶ್ಯ ಎಂದರೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಂತೆ ಇರುವನು

ಮತ್ತು ಅವನನ್ನು ಏಕ ಇಲ್ಲವೆ ಅನೇಕ ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೋ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸುಸಂಗತವಾಗಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತವೆ, ಅವನು ಏಕಮಾದ್ವಿತೀಯವು ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಏಕೈಕನಾದವನು ಇದ್ದಾನೆ, ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವನು “ಈ ಮರುಷ, ಆಚೆಗಿರುವ ಸ್ತ್ರೀ, ಆ ನೀಲಿ ರಕ್ಷಿತಾರ್ಥಿಯವ ಪಕ್ಷಿ, ಕಡುಗೆಂಟು ಬಣ್ಣವಿರುವ ಪಕ್ಷಿ.” ಅವನು ಸಂತ ಹಾಗೂ ಅನಂತ, ಜೀವನೂ ಅವನೇ. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಃ “ನಾನು ಅಶ್ವಧ್ವ ಗಿಡ, ಮೃತ್ಯು ನಾನೇ, ಅಗ್ನಿ ವೈಶಾಸರ ನಾನೇ, ಅನ್ನ ಜೀರ್ಣಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಅಗ್ನಿ ನಾನು, ವ್ಯಾಸ ನಾನು, ವಾಸುದೇವ ನಾನು, ಅರ್ಜುನ ನಾನು.” ಎಂದು ಹೇಳಿತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಅವನ ಅನಂತ ಸತ್ಯಯಲ್ಲಿರುವ, ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಚೈತನ್ಯದ ಲೀಲೆ, ಹಾಗಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ನೈಜವಾಗಿವೆ. ಮಾಯೆಯ ಅರ್ಥ ಬ್ರಹ್ಮನ್ ತನ್ನನ್ನು ಅಭಿವೃತ್ತಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರಸಾಗಿರುವುದಾಗಿದೆ. ನಾವು ನೋಡುವುದರಿಂದ, ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸುವುದರಿಂದ ಅವನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಮಾಯೆಯಿಂದ ನಾವು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದು ಅಜ್ಞಾನದ ಮಾಯೆಯಾಗಿದ್ದ ವಸ್ತು-ವಿಷಯಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ, ದೇವರಲ್ಲ, ಚೈತನ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ, ಸೀಮಿತವಾಗಿರದೆ ಇದ್ದಾನ್ನು ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು, ಮುಕ್ತವಾದದ್ದು ಬಂಧನಕೊಳ್ಳಬಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹಾಗೂ ಗೋಪಿಯರ ಕತೆ ನಿಮ್ಮ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೆ? ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಗೋಪಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಕಾಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯನಿರತನಾದದ್ದಾನ್ನು ನಾರದರು ನೋಡಿದರು, ಆದಾಗ್ಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅವನೇ ಆಗಿದ್ದ. ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯ ಅರ್ಥ ನೀಡುವ ಆ ಕತೆ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ, ಅದರ ಹೊರತಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವನ ವಿಶ್ವಲೀಲೆಯ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರತೀಕವಿದೆ. ಅವನು ಸರ್ವವೂ ಆಗಿದ್ದಾನೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಆಗಿದ್ದಾನೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮರುಷ, ಅವನೊಜನ ತೋರಿಕೆಗಾಗಿ ಇರುವ ಪ್ರಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರಯೆ ಅವನೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದಾಗ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತನೊಳಗೆ ಹಿಂತೆಗೆದು-ಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಅವನು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದಾಗ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೊರಗಿರಿಸಬಲ್ಲ. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಈಗ ಅವನ ಜೊತೆಗಿವೆ, ಇನೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಅವು ಯಾವಾಗಲೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ, ಇನ್ನೂ ಬೇರೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ ಏಕೆಂದರೆ ಅವು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ,

ಅವನ ಸಂತೋಷದ ಪ್ರಕಾರ ಅವನಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಇಲ್ಲವೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಾದ-ವಿವಾದ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಲಾಭವಿಲ್ಲ. ದೇವನನ್ನು ಕಾಣುವವರೆಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಕಾದುಕೊಂಡಿರಿ ಮತ್ತು ಆಗ ವಾದ-ವಿವಾದ ಹಾಗೂ ಚಚೆ ಅನವಶ್ಯಕವಾಗುತ್ತವೆ.

CWSA, 13/89-90

– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ದೃಷ್ಟಿ ವ್ಯಕ್ತಿವಿಶಿಷ್ಟನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ

(ಬೃಂದಾವನದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹಾಗೂ ಅವನ ಲೀಲೆಯ ಕರ್ತೆಗಳು ಅಕ್ಷರತಃ ಸತ್ಯವಾಗಿದ್ದವೋ ಇಲ್ಲವೆ ಕೇವಲ ಆಳವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವೇಜತೆಗಳ ಸಂಕೇತ ಮಾತ್ರಗಳಾಗಿದ್ದವೋ) ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಮನುಷ್ಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅರ್ಥಿಂದಿಯಾರ್ಥದ ಹಾಗೂ ರಹಸ್ಯ ಅನುಭವವನ್ನು ಅಂಟಿಸುತ್ತಾನೋ ಎಂದರೆ ಭಾಷಿಕವಲ್ಲದ ಇತರ ಸ್ತರಗಳಿಂದ ದೂರಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಮನುಷ್ಯನ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ಪ್ರಜ್ಞ ಹಾಗು ವೈಯಕ್ತಿಕ, ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಜ್ಞ ಇವುಗಳ ಸಂಬಂಧದ ಸ್ವಭಾವದ ಮೇಲೆ ಅಂಟಿಸುತ್ತಾನೋ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ರಹಸ್ಯ ದೃಷ್ಟಿ ಸತ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ, ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರಜ್ಞಯಲ್ಲಿ ಆಕಾರ ತಾಳುವಿಕೆ, ಕರಿಣ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸೌಂದರ್ಯ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತರವಾದವುಗಳ ಒಂದು ಪ್ರತಿಫಲನ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟಬಗೆಯ ರೂಪತಾಳುವಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೆ ಈ ರೂಪತಾಳುವಿಕೆಗೆ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ಪ್ರಜ್ಞಯಿಂದ ಬರುವ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮನುಷ್ಯ ಇನ್ನೂ ತನ್ನ ಸದ್ಯದ ಉತ್ತರಾಂತಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತಗೊಂಡವನು ಹಾಗೂ ಅಜ್ಞಾನದ ಭಾಗವಾಗಿರುವವನು ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ. . . .

ಕೃಷ್ಣಪ್ರಜ್ಞ ಒಂದು ಸ್ವೇಜತೆಯಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಕೃಷ್ಣನೆಂಬುವವನು ಇರದೇ ಹೋಗಿದರೆ ಕೃಷ್ಣಪ್ರಜ್ಞ ಇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ: ಯಾದೃಚಿಕ (arbitrary) ತತ್ವಮೀಮಾಂಸೆಯ ಅಮೂರ್ತ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಹೂರತಾಗಿ, ಪ್ರಜ್ಞಯಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಸತ್ತೆಯಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜ್ಞ ಇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿವಿಶಿಷ್ಟತೆಗೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹಾಗೂ ಸ್ವೇಜತೆಯನ್ನು ಹೊಡುವವನು ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ, ಅವನು ಅದರಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಅಭಿವೃತ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಅವನು ರಚಿತನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಒಂದು ಸತ್ಯಯಾಗಿದ್ದಾನೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ದೈವಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ನಾವು ಭೇಟಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅವನ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಅವನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅವನ ಸಾನ್ವಿಧ್ಯದ ಭಾವನೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ-ಪ್ರಜ್ಞೆಶ್ವರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ವಿಷಯ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಮನಸ್ಸಿನ ದೋಷವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಮನಸ್ಸು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲಾಗದ್ದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸು-ತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅಮೂರ್ಚವಾದದ್ದು ಹೆಚ್ಚಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದು, ಹೆಚ್ಚಿ ಸತ್ಯವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಿಂತ ಅದರ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲ ಉಳಿದು-ಕೊಳ್ಳಬಂತಹದು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಮನಸ್ಸಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ವಿಭಜನೆಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅದರ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಬಹುದು, ಅದರೆ ಅದು ನಿಜವಾದ ಸತ್ಯವಲ್ಲ; ಅದರ ಸ್ವೇಚ್ಚಾ ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಅವ್ಯೈಯತ್ತಿಕೆಕೆಂತೆ ಇಲ್ಲವೆ ಸತ್ಯಯ ಸ್ಥಿತಿ ಇವೆರಡೂ ಏಕೆಕ್ಕ ಸ್ವೇಚ್ಚಾ ಸತ್ಯಯಾಗಿರುತ್ತವೆ.

CWSA, 28/481/481-82

– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

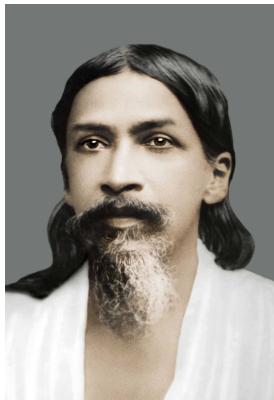
ರಾಧಾ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಇವರ ನಡುವಿನ ಪ್ರೇಮ

ದೇವನಿಗಾಗಿ ಆತ್ಮದ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ರಾಧಾ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಇವರ ಭಾವಗೀತೆಗೆ ತಕ್ಷ ಪ್ರೇಮಚಕ್ರವನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಆತ್ಮ ದೈವಿ ಆತ್ಮವನ್ನು ಪ್ರೇಮದ ಮೂಲಕ ಅರಸುವುದಾಗಿದೆ, ದೈವಿ ಆತ್ಮದ ಸೌಂದರ್ಯದ ಹಿಡಿತಕ್ಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕ ಒಳಗಾಗಿ, ಅವನ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಕೊಳಲ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತವಾಗಿ, ಈ ಒಂದು ಪ್ರಬಲ ಭಾವೋದ್ರೇಕಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನವ ಜಿಂತೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಕೊಟ್ಟ ಅರಸುವುದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಮಜಲುಗಳ ಭಂದೋಗತಿ ಬಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಬಯಕೆಯಿಂದ ವಿಕರೆಯ ದಿವ್ಯಾನಂದದವರೆಗೆ ಸಾಗಿ ಹೋಗುವುದು, ವಿರಹದ ನೋಪುಗಳು, ಶಾಶ್ವತ ಹಂಬಲಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮನಮೂಲನ, ಇದೆಲ್ಲ ದೇವನಿಗಾಗಿ ಮಾನವ ಆತ್ಮದ ಪ್ರೇಮದ ಲೀಲೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

CWSA, 20/379

– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ಶ್ರೀಯುಕ್ತೇ
(ಕವಿತೆ)

ಓ ಗಾಢ ದೃಷ್ಟಿಪ್ರಕಾಶವೆ ಹಾಗೂ ನೀನು,
ಓ ವಿಶಾಲವಾದ ಆತ್ಮವೆ, ಸೀಮಾರಹಿತ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವೆ,
ಸಾಮಿಲ್ಲದ ಅಂಗಾಂಗಗಳೆಂಬೆಂದ ಮುಖಿವೆ ಯಾರನ್ನು ನೀವು
ತಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವಿರಿ, ಹಾಗೂ ಬಚ್ಚಿಪ್ಪಿರುವಿರಿ?
“ನಾವು ಶೋನ್ಯಾಗಿಹೆವು, ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ
ಹಾಗೂ ಕಾಲಗತಿಗಳು ವ್ಯಧವಾಗಿ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಿವೆ,
“ನಾನು, ನಾನು ಮಾತ್ರ” ಎಂದು ವ್ಯಧವಾಗಿ ದಿವ್ಯಾತ್ಮೆ ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತು
ಕೊಗುತ್ತಿವೆ,
ಆತ್ಮದ ದಿವ್ಯಾತ್ಮನಾದ, ಸ್ಥಳಾವಕಾಶದ ದಿವ್ಯ ಜೀವವಾದ, ಕಾಲಗತಿಯ
ಕಾರಂಜಿಯಾದ, ಹೃದಯಗಳ ದೇವೀ ಹೃದಯವಾದ,
ಮನಸ್ಸುಗಳ ದೈವಿ ಮನಸ್ಸಾದ ಅವನು ಘನತೆವೆತ್ತವನಾಗಿ ಕುಳಿತಿಹನು.
ಓ, ಪರಿಮಾಣವಾಗಿ ಸ್ವ-ಮಗ್ನವಾಗಿ ಭವ್ಯ ಹಾಗೂ ಮೂಕವಾಗಿರುವ
ಶೋನ್ಯ ಬೇಡ,
ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಕೃಗಳು, ತನ್ನ ಕೊಳಳಲನ್ನು ಬಾರಿಸುವ,
ಮುದ್ದುಕೊಡುವ ಕೆಂಪು ತುಟಿಗಳಿರಲಿ.

ಅವನೆಲ್ಲರನ್ನು ಶ್ರೀತಿಸುವವನು, ಎಲ್ಲರೂ ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವವನು,
ಎಲ್ಲರೂ ಅವನವರೇ, ಎಲ್ಲರೂ ಅವನೇ
ಬಹಳಷ್ಟು ಅಂಗಗಳು ಅವನ ಲಹರಿಗಳನ್ನು ಸಂತೃಪ್ತಗೊಳಿಸುವವು, ಅವನ
ಮಧುರ ದಿವ್ಯಾನಂದವನು ತಾಳಿಕೊಳ್ಳುವವು.
ಇಬ್ಬರು ಒಬ್ಬರಲ್ಲಿರುವರು, ಸಮೃದ್ಧ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನರಿತ ಇಬ್ಬರು,
ಒಬ್ಬರಿನ್ನೊಬ್ಬರನು ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಇಬ್ಬರು, ದೃಷ್ಟಿಕ್ಕೆಕರಾಗುವುದು
ಇದು ಅವನ ವಿಚಿತ್ರ ರಹಸ್ಯ.

CWSA, 2/637

– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ಆಟದ ದೃಷ್ಟಿ ಜೊತೆಗಾರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಭಗವಂತ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಲ್ಲಿರುವ ದೃಷ್ಟಿಸಾನ್ನಿಧ್ಯ. ಅವನು ಸಾರ್ವಭೌಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಮೋಜ್ಞನ ದಿವ್ಯಾನಂದದ ಹಾಗೂ ದಿವ್ಯಪ್ರೇಮದ ಮುಖವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಮುಗ್ಜುಗುತ್ತಿರುವ ಕೋಮಲತೆ ಮತ್ತು ಆಟದೊಲವಿರುವ ಉಲ್ಲಾಸ. ಅವನು ಒಂದೇವೇಳಿಗೆ ಆಟಗಾರ, ಆಟ ಮತ್ತು ಆಟದ ಎಲ್ಲ ಜೊತೆಗಾರರಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆಟ ಹಾಗೂ ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಇಡಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವುದರಿಂದ, ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾದವುಗಳು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ, ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದವೂ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಗೊಳಿಸಿದವೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವುಗಳ ಇಡಿಯಾದುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚೂರ್ಮಾರ್ಥಕ ಆಟವಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಾನಂದದ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸಾಫನವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನೋಡುವುದೆಂದರೆ ಆಂತರಿಕ ದೇವಪ್ರಮುಖನನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೋಡನೆ ಆಟವಾಡುವುದೆಂದರೆ ಆಂತರಿಕ ದೇವಪ್ರಮುಖನೊಂದಿಗೆ ತಾದಾತ್ಯ ಪಡೆಯುವುದಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಅವನ ಪ್ರಜ್ಞಯಲ್ಲಿ ಪಾಲು ಪಡೆಯುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ನೀವು ಕೂಡಲೇ ದೃಷ್ಟಿ ಲೀಲೆಯ ದಿವ್ಯಾನಂದದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತೀರಿ, ತಾದಾತ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದಂತೆ, ಆ ಸ್ಥಿತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಪೂರ್ವವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಪ್ರಜ್ಞಯ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ತುದಿ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು, ಸಾಧಾರಣ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದರೆ, ಆಗ ನೀವು ಇತರರ

ವೇದನೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತೀರಿ, ಇಷ್ಟೊಂದು ವೇದನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಆ ಆಟ ಬಹಳ ಕ್ಷುರವಾದದ್ದು ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಆಟದಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ದೇವ ಭಯಾನಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಡಾಕಾರಕ ಎಂಬ ತೀಮಾರ್ಗನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೀರಿ. ಅದರೆ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ, ನಿಮಗೆ ದೇವನೊಡನಾಗುವ ತಾದಾತ್ಮ್ಯದ ಅನುಭವವಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ಆಟದಲ್ಲಿ ಆ ದೇವನಿರಿಸುವ ಭವ್ಯ, ಅದ್ದುತ್ತ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ನೀವು ಮರೆಯಲಾರಿ, ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿ ತೀಮಾರ್ಗನಕ್ಕೆ ಬರಲು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯ ಸಂಕುಚಿತತೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ತೀಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಿರಿ. ಅವನು ಸ್ವಯಂಪೂರ್ವಿರತ ಹೀಡಾಕಾರಕನಾಗುವುದು ದೂರ ಉಳಿದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಉಪಕಾರಿ ಪ್ರೇಮ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ, ಆ ಪ್ರೇಮ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹಾಗೂ ಜನರಿಗೆ ಅವರ ತೀವ್ರಗತಿಯ ಮಾರ್ಗಾಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಪರಿಮಾಣತೆಯತ್ತ ಪ್ರಗತಿಪರ ಮುನ್ನಡೆಯತ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಪರಿಮಾಣತೆ ಸಾಪೇಕ್ಷ (relative) ವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ಹೋಗಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ದಿನ ಬರಲಿದೆ, ಆಗ ಶೋರಿಕೆಯ ವೇದನೆ ಮುನ್ನಡೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವಶ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆಗ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಸಾಮರಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ದಿವ್ಯಾನಂದನಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

CWM, 10/51–52

– ಶ್ರೀಮಾತೆ

*

ದೃಷ್ಟಿ ಮಗು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ವಿಶ್ವಂಭರ ದೇವಪ್ರಮುಖಿ ಹಾಗೂ ಅಂತವ್ಯಾಪಿ ದೇವಪ್ರಮುಖಿ–ನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಬಲ್ಲನು ಹಾಗೆಯೇ ಭೌತಿಕ ಜಗತ್ತು ರಚನೆಗೊಂಡುದುದರಲ್ಲೂ ಅವನನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಬಲ್ಲನು.

ಅವನನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ದೃಷ್ಟಿಮಗುವೆಂದು ಏಕೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ತೀಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆಯೆ? ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಸತತ ಪ್ರಗತಿ ಪಥದಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ. ಜಗತ್ತನ್ನು ಪರಿಮಾಣವಾಗಿ ಚೆಳೆಸಲಾಗುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವನ

ಲೀಲೆಯೂ ಪರಿಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನ ಲೀಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಾಮರಸ್ಯ-ವೃಳಿದ್ದು ದಯಾಪೂರ್ವಾದದ್ದು ಹಾಗೂ ಸಂತೋಷಕರವಾದದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೆಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆಂದರೆ ಜಗತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇತರ ನೀಡಲು ಕ್ಷಮತೆ ಹೊಂದಿದ ಹಾಗೂ ಭಗವಂತನೊಡನೆ ಸಂತೋಷ ಪಡೆಯಲು ಶಕ್ತವಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅದಾಗುತ್ತದೆ.

ಗೋಲೋಕ ಪ್ರೇಮದ, ಸೌಂದರ್ಯದ ಹಾಗೂ ಆನಂದದ ಜಗತ್ತಾಗಿದೆ, ಅದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಾವು ವೈಕುಂಠವನ್ನು ಇಲ್ಲವೆ ಗೋಲೋಕವನ್ನು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಇಲ್ಲವೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ದೃಷ್ಟಿಯಿರುವ ಜಗತ್ತೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ, ಅದರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಧಿಮಾನಸ ಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವತ್ತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಮಾನಸ, ದೇವತೆಗಳ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಲೋಕಗಳಿರುವ ಸ್ತರವಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ವೈಕುಂಠ ಹಾಗೂ ಗೋಲೋಕ ಇವು ಮನುಕುಲದಾಚಿಗಿರುವ ಮಾನವ ಕಲ್ಪಿತ ಸತ್ಯೇಯ ಸ್ಥಿತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಗೋಲೋಕ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿಪ್ರೇಮದ ದೃಷ್ಟಿಸೌಂದರ್ಯದ ಹಾಗೂ ದಿವ್ಯಾನಂದದ ಜಗತ್ತು, ಅದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ (ಆಕಳು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಕಾಶದ ಸಂಕೇತ). ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಗೋಪರು ಹಾಗೂ ಗೋಪಿಯರು ಆ ಲೋಕವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲವೆ ವಶವರ್ತಿಮಾಡಿ-ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಏಕೆಕ ಸ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.— ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಅದರ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಪ್ರತಿಫಲನ ಇಲ್ಲವೆ ವಶದಲ್ಲಿಬ್ಬೊಂಡಿರುವಿಕೆ ಪ್ರಜ್ಞಿಯ ಯಾವುದೇ ಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಮಾನಸಿಕ, ಪ್ರಾಣಿಕ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಭೌತಿಕ ಸ್ತರದಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ನೀನು ಕೊಡುವ ವಿವರಣೆ ಸರಿಯೆಂದು ತೋರಿಬರಬಹುದು.

CWSA, 28/140

– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಆಟದಲ್ಲಿ ಜೊತೆಗಾರನಾಗುವುದು

ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಲೀಲೆ ಇರುವ ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಅದರ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ದಿವ್ಯಾನಂದವನ್ನು ತರುವಂತಾಗಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ದೇವನ ಉದ್ದೇಶ ಈ ಆಟ ನಿಂತು ಹೋಗಲಿ ಎಂದಿಲ್ಲ. ಆ ಜೀವಿಗಳು ತನ್ನ ಆಟದಲ್ಲಿ

ಜೊತೆಗಾರರಾಗಲಿ, ಸಂಗಾತಿಗಳಾಗಲಿ, ಜಗತ್ತನ್ನು ದಿವ್ಯಾನಂದದ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ತುಂಬುವಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ನಾವು ಅಜ್ಞಾನದ ಅಂಥಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ, ಅದೇಕೆಂದರೆ ಲೀಲಾಗಾಗಿ ದೈವಿಪ್ರಭು ತನ್ನನ್ನು ದೂರವಿರಿಸಿ-ಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಮಜ್ಜಿನಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ, ಅವನೇ ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಿದ ರೀತಿಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಅಂಥಕಾರದಿಂದ ಹೊರಬರಬಹುದು ಹಾಗೂ ಅವನು ದೇವನ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದು ಬಿಡಬಹುದು. ಯಾರೋಭ್ಯರಿಗೆ ಈ ಆಟದಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ಬಯಸಿದರೆ ದೇವ ಅವನ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಶಿಂಗೇರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಅವನ ರೀತಿಯನ್ನು ಅವನಿಗಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಆಗ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರಾವುದೋ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ತನ್ನ ಯೋಗ್ಯ ಜೊತೆಗಾರನೆಂದು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಜ್ಞಾನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಯ ಜೊತೆಗಾರ ಹಾಗೂ ಸಂಗಾತಿಯಾಗಿದ್ದು. ಹಾಗಾಗಿ ಅವನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಂದ ಪರಮೋಚ್ಚರಹಸ್ಯವಿರುವ ಗೀತೋಪದೇಶವನ್ನು ಪಡೆದ.

ಬಂಗಾಲಿ ಬರಹಗಳು, ಪು. 84

- ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ಭಾಗವತ ಹಾಗೂ ಬೃಂದಾವನ ಹುರಿತು ಇರುವ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳು

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಬೃಂದಾವನ ಪೃಥ್ವಿಯ ಮೇಲೆ ಇರುವುದರ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇದೆಯೆ?

ಶ್ರೀಮಾತೆ : ದೇವತೆಗಳ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಹಾಗೂ ಸಾಮರಸ್ಯ-ದಿಂದಿರುವ ಬೃಂದಾವನ ಇದೆ. ಪೃಥ್ವಿಯ ಮೇಲಿದ್ದದ್ದು ಅದರ ವಿರೂಪಗೊಂಡ ಹಾಗೂ ಅಣಕು ಚಿತ್ತರೂಪದ ಬೃಂದಾವನ.

ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದವರು ತಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ವೇಚ್ಛತೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಅವು ಗೋಚರಿಸದೆ ಇರುವಂತಹವು (ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ) ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಂದ ಅವುಗಳ ಸ್ಥಾತ್ರ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಭಾಗವತವನ್ನು ಬರೆದವನು ಇಲ್ಲವೇ ಬರೆದವರು, ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ, ಒಂದು ಇಡೀ ಆಂತರಿಕ ಜಗತ್ತಿನೊಡನೆ

ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದರು, ಆ ಜಗತ್ತು ಸರಿಯಾದದ್ದು ಮತ್ತು ನಿಜವಾದದ್ದು, ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹದು, ಅವರು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದದನ್ನು ಹಾಗೂ ತೆರೆದು ಶೋರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದರು ಹಾಗೂ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪೃಥಿವೀಯ ಮೇಲೆ ಮಾನವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ಗೋಣವಾದ ವಿಷಯ. (ಬಹುಶಃ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ನೋಡುವುದರ ಹೋರಣಾಗಿ), ಏಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸೃಜವಾಗಿ ಇರುವ, ಜೀವಂತವಿರುವ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿರುವ ಸತ್ಯಯಾಗಿದ್ದನೇ ಮತ್ತು ಅವನ ಪ್ರಭಾವ ಪೃಥಿವೀಯ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಭಾಗವತ ಮರಾಣದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕರೆಯನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

CWM, 10/60–61

– ಶ್ರೀಮಾತೆ

*

ಮನುಕುಲದೊಂದಿಗೆ ದೈವಿ ಘ್ಯವಹಾರ

ಮಾನವ ರೂಪದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಮಾದರಿ ನೀಡುವ, ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಂಕೇತಿಕವೆನಿಸುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಇದೆ. ಅವನು ಮಹಾಭಾರತದ ಭವ್ಯ ಶ್ರೀಯೆಯ ಹಿಂದೆ ನಿಂತಿರುತ್ತಾನೆ, ಅದರ ನಾಯಕನಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅದರ ರಹಸ್ಯ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿದ್ದು, ಅಡಗಿ ಹಿಂದಿದ್ದು ಅದರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆ ಶ್ರೀಯೆ ಜನರು, ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿರುವ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ಶ್ರೀಯಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಆ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕರೆಂದು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ, ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ವ್ಯೇಯಕಿಕ ಲಾಭವೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇಂತಹರಿಗೆ ಅವನು ನೇತಾರನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ, ವಿರೋಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅವನು ವಿರೋಧಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ, ಅವರ ಸಂಚಾರಿಗೆ ಅಡಚಣೆ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಾವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅನಿಪ್ತವನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವವನಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾನೆ, ಅವರ ಹಳೆಯ ಕ್ರಮಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಸುಪರಿಚಿತ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತ ಒಳೆಯ ಹಾಗೂ ಸದ್ಗುಣದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವವನಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾನೆ. ನೇರವೇರಿಕೆ ಕಂಡುಬರುವುದರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲವರಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವನು ಅವರಿಗೆ

ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಾನೆ, ಸಹಾಯಕನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ ಹಾಗೂ ಮಿಶ್ರನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೆ ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವಿಕ ಮುನ್ದಡೆಯನ್ನು ಬೆಂಬತ್ತಿರುವುದೋ ಇಲ್ಲವೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವವರು ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಲು ವೈರಿಗಳ ಹಸ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಪರಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವರೋ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವತಾರಿ ಮರುಷ ಗೋಚರಿಸದ ಹಾಗಿರುತ್ತಾನೆ ಇಲ್ಲವೆ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಹಾಯ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಾನೆ, ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸತ್ಯಪರಿಕ್ಷೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನ ಹಸ್ತವಿರುವ ಭಾವನೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತಾನೇ ಮುಂದಾಳು ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅಶ್ಯಂತ ಹತ್ತಿರದ ಮಿಶ್ರನಾಗಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯ ಉಪಕರಣವಾಗಿದ್ದ ಅರ್ಜುನ ಕೂಡ ತಾನು ಒಂದು ಉಪಕರಣ ಎಂಬುದನ್ನು ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ತಂದುಕೊಂಡಿರಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕೊನೆಗೆ, ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ತಾನು ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡಿರಲ್ಲ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಅವನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಜಾಣತನದಿಂದ ಸಲಹೆ ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ, ಅವನ ಸಾಮಧ್ಯದಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ, ಅವನನ್ನು ತ್ರೈತಿಸಿದ್ದಾನೆ, ಅವನ ತ್ರೈತಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾನೆ, ಅವನ ದೃಷ್ಟಿ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದ್ದಾನೆ, ಆದರೆ ಅವನು ಇತರರು ಪಡೆದಂತೆ ತನ್ನದೇ ಅಹಂಕಾರದ ಮೂಲಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಆ ಸಲಹೆ, ಸಹಾಯ ಹಾಗೂ ನಿದೇಶನ ಇವುಗಳನ್ನು ಅವಿದ್ಯೆಯ ಯೋಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕುರುಕ್ಕೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಆ ಹೋರಾಟದ ಎಲ್ಲವೂ ಭಯಾನಕ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯದತ್ತ ಮುಂದಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದ ಕ್ಷಣಾ ಬರುವವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಅವತಾರಿ ಮರುಷ ಇನ್ನೂ ಹೋರಾಟಗಾರನಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಆದರೆ ಯುಥ್ರ ರಥದ ಸಾರಥಿಯಾಗಿ ಎದ್ದು ನಿಂತಾಗ, ಆ ರಥ ಹೋರಾಟದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ತಾನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡವರಿಗೂ ತನ್ನನ್ನು ತೇರೆದು ತೋರಿಸಿರಲೀಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಆಕಾರ ಮನುಕುಲದೊಂದಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯಾವಹಾರ ನಡೆಸು- ವುದರ ಸಂಕೇತದಂತಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಜುಂಗನ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಇವರ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಒಡನಾಟ

ಮಾನವ ಜೀವಿ ಹಾಗೂ ದಿವ್ಯಾತ್ಮರಾದ ಅಜುಂಗನ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಇವರ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಒಡನಾಟವನ್ನು ಭಾರತೀಯ ವಿಚಾರಧಾರೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಡೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ: ಒಂದೇ ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಕೃತ್ಯ ಇವರ ಕತೆ, ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದ ಒಂದೇ ಗಿಡದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಎರಡು ಹಕ್ಕಿಗಳ ಕತೆ, ದೃಷ್ಟಾರರಾದ ನರ ಹಾಗೂ ನಾರಾಯಣ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕುಳಿತು ಜ್ಞಾನಕ್ಕಾಗಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕತೆ. ಆದರೆ ಈ ಮೂರೂ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ದೈವಿಜ್ಞಾನ ಕುರಿತು ವಿಚಾರಧಾರೆಯಿದೆ, “ಎಲ್ಲ ಕ್ರಿಯೆ ದೈವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಪರಾಕಾಷ್ಟ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ” ಎಂದು ಗೀತೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ಕ್ರಿಯೆ ಜ್ಞಾನದತ್ತ ಕರೆದೊಯ್ದುತ್ತದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ದೈವಿ ಜ್ಞಾತಾ ತನ್ನನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಮಾನವ ಅಜುಂಗನ ಹಾಗೂ ದೈವಿ ಮರುಷ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಧ್ಯಾನಕ್ಕಾಗಿರುವ ಶಾಂತಿಯತ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಾರರ ಹಾಗೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಕೂಗಾಟದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಜೋರಾಗಿ ಎಸೆಯುತ್ತಿರುವ ಬಾಣಗಳ ಮಧ್ಯ, ಯುದ್ಧ ರಥದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟಗಾರ ಹಾಗೂ ಲಗಾಮು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ ಸಾರಧಿ ಇವರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಗೀತೋಪದೇಶ ಮಾಡುವವನು ಜ್ಞಾನದ ಶಭ್ದದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತೆರೆದು ತೋರಿಸುವ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರುವ ದೇವ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆದರೆ ಕ್ರಿಯೆಯ ನಮ್ಮೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನು ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮಾನವನಲ್ಲಿರುವ ದೇವ, ಅವನಿಗಾಗಿ, ಅವನ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮೆ ಮನುಕುಲ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದೆ, ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತದೆ, ಅವನತ್ತು ಎಲ್ಲ ಮಾನವ ಜೀವನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಪ್ರಾಣಿ ಸಾಧಿಸುತ್ತದೆ ಅವನು ಕ್ರಿಯೆಗಳ, ಯಂಜ್ಞಾಹುತಿಗಳ ರಹಸ್ಯ ಪ್ರಭು ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಜನಾಂಗಗಳ ದೈವಿಮಿತ್ರ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಐತಿಹಾಸಿಕತೆ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನಿಜವಾಗಿ ಪೃಥ್ವಿಯ ಮೇಲೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಐತಿಹಾಸಿಕತೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಿನ್ನೂ ಅಸಾಧಾರಣ ಮೌಲ್ಯವಿದೆ. ಮಾನವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪೌರಾಣಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಕಾವ್ಯಮಯ ಶೋಧನೆಗೆ ಒಳಗಾದವನಾಗಲಿ ಅಲ್ಲ, ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಪೃಥ್ವಿಯ ಮೇಲೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಗತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ತರ್ಕಬದ್ಧ ಸಂಶಯ ಇರುವುದೆಂದು ನನಗೆ ತೋರಿಬಂತು.

ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಂಗತಿಗಳು ಹೊರಹೊಮ್ಮೆ ಬರುತ್ತವೆ: ಅವನನ್ನು ಮಹತ್ವದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿತ್ತು, ಅವನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜಾಳನ ಪ್ರಕಾಶನನ್ನು ಉಪನಿಷತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ ದಾಖಿಲಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ-ವಾಗಿ ಅವನು ದೈವಿ ಮರುಷನೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿತ್ತು, ಅವನ ಮೃತ್ಯುವಿನ ನಂತರ ಅವನೊಬ್ಬ ದೇವತೆಯೆಂದು ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು; ಇದು ಮಹಾಭಾರತ ಹಾಗೂ ಮರಾಠಾಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕರ್ತೆಗೆ ಹೊರತಾದದ್ದು. ಭಾಗವತ ಧರ್ಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಅವನ ಹೆಸರಿನ ಜೋಡಣೆ, ಭಾರತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಹರಿವು ಇವುಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಮರಾಠಾದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲವೆ ಕಾವ್ಯಮಯ ಶೋಧನೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾಭಾರತ ಒಂದು ಕಾವ್ಯ, ಇತಿಹಾಸವಲ್ಲ, ಆದರೆ ಒಂದು ಶ್ರೀಷ್ಠಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘಟನೆಯ ಆಧಾರ ಪಡೆದಿದೆ, ಅದನ್ನು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರಲಾಗಿದೆ, ಅದರೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ, ಪರೀಕ್ಷಿತ ಇವರು ನಿಜವಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದರು ಮತ್ತು ನೇತಾರ, ಯೋಧ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯನೀತಿಜ್ಞ ಎಂದು ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕರ್ತೆಯನ್ನು ಸಂಭವನೀಯವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಅದು ಎಲ್ಲ ತೋರಿಕೆಗೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮೌಲ್ಯ ನೀಡಬಹುದಾದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯದ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆ, ಅದು ಏಷ್ಟೆಯ ಗಳಿ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲ ಇಲ್ಲವೆ ಕಾವ್ಯಮಯ ಶೋಧನೆಯಲ್ಲ. ಮಾನವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಚಾಹ್ಯಾಕೃತಿ ಕುರಿತು ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಕಾರಣವಿರುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ

ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನದಿದೆ, ನಾನು, ಯಾವಾಗಲೂ, ಅವತಾರವನ್ನು ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಸ್ತನ ಐತಿಹಾಸಿಕತೆಯನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಐತಿಹಾಸಿಕತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

*

ಐತಿಹಾಸಿಕ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನಿಸ್ವಂಶಯವಾಗಿ ಅತ್ಯಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ

ಐತಿಹಾಸಿಕ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ನಿಸ್ವಂಶಯವಾಗಿ, ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ. ಅವನ ಹೆಸರನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲಿಗೆ ಭಾಂದೋಗ್ಯ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾದ ಮಾಹಿತಿ ಎಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮನಾನನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡವನೆಂದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಸುಪರಿಚಿತನಾಗಿದ್ದ, ಅವನ ವೈಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವನ ಜೀವನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸುಪರಿಚಿತನಾಗಿದ್ದನೆಂದರೆ ದೇವಕಿಯ ಮಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ (ದೇವಕಿ ನಂದನ) ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವನಾರೆಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೇ ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರವೀರ್ಯನ ಮಗ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಹೆಸರಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಅವರಿಭೂರನ್ನು ಎಷ್ಟೊಂದು ಹತ್ತಿರ ತಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಮಹಾಭಾರತದ ಶ್ರೀಯೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಳುತ್ತವೆ ವಹಿಸಿದ ವೈಕ್ಯಗಳಾಗಿದ್ದರು ಹಾಗೂ ಸಮಾಲೀನರಾಗಿದ್ದರು ಎಂಬ ತೀವ್ರಾನಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು ಮತ್ತು ಆ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟಗೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಉನ್ನತ ವೈಕ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕುರುಕ್ಕೆತ್ತದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಆದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘಟನೆ ಆ ಕುಲದ ನೆನಿಸಿನಲ್ಲಿ ಧೃಥಿವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಶ್ರೀತ್ಯಿಯನ್ನು ಶತಮಾನಗಳ ಮೊದಲು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹಾಗು ಅರ್ಜುನ ಇವರಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮೊಚ್ಚೆಯನ್ನು ಅರ್ಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅದು ಹಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾರಣವಿದೆ, ಅದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಶತತಜ್ಞಾನದ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿತ್ತು, ಅದರಿಂದ ಗೀತೆ ತನ್ನ ಬಹಳಪ್ಪು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಜ್ಞಾನ, ಭಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಕರ್ಮಗಳ ಸಮನ್ವಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕಂಡುಕೊಂಡಿರಬಹುದು ಮತ್ತು ಬಹುಶಃ ಮಾನವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಈ ಪಂಥದ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ, ಮನರುಚ್ಚಿವನಗೊಳಿಸುವವ ಇಲ್ಲವೇ ಕೆನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷ ಈ ಪಂಥದ ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾಗಿರಬಹುದು. ನಂತರದ ರೂಪ

ಬೇರೆ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಗೀತೆ ಭಾರತೀಯ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಬೋಧನೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಾಗಿದ್ದ ಮತ್ತು ಆ ಬೋಧನೆಯ ಸಂಪರ್ಕ ಅರ್ಜನನೊಡನಿದ್ದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೊಡನಿರಬಹುದು ಮತ್ತು ಕುರುಕ್ಕೇತ್ತದ ಯುದ್ಧ ನಾಟಕೀಯ ಕಟ್ಟುಕರೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದೇನೋ ಆಗಿರಬಹುದು.

ಮಹಾಭಾರತ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪಾತ್ರ ಹಾಗೂ ಅವಶಾರಿ ಮರುಷ ಎಂದು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಅವನನ್ನು ಕುರಿತ ಮಾಡಿ ಹಾಗೂ ಅವನ ಅವಶಾರತತ್ವ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಫಿತಗೊಂಡಿರಬೇಕು–ತೋರಿಕೆಗೆ ಇದನೆಯ B.C (before Christ) ಯಿಂದ ಒಂದನೆಯ B.C ಯವರೆಗೆ– ಆಗ ಹಳೆಯ ಕರೆ ಹಾಗೂ ಕಾವ್ಯ ಇಲ್ಲವೆ ಭರತರ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸದ್ಯದ ರೂಪ ಪಡೆಯಿಲು. ಆ ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಮರಾಣದಲ್ಲಿ ಅವಶಾರಿ ಮರುಷನ ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿಯ ಮೊದಲ ದಿನಗಳ ಜೀವನದ ಒಂದು ಸುಳಿವಿದೆ. ಮರಾಣಗಳು ಅದನ್ನು ಗಾಥ ಹಾಗೂ ಸಾಮಧ್ಯಪೂರ್ವ ಸಂಕೀರ್ತನಾಗ್ನಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದವು. ಅದು ಭಾರತದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಗಾಥ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹರಿವಂಶದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಜೀವನದ ವೃತ್ತಾಂತವಿದೆ, ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಮರಾಣ ಕರೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ, ಅದು ಪೌರಾಣಿಕ ವೃತ್ತಾಂತಗಳಿಗೆ ಆಧಾರ ಒದಗಿಸಿರಬಹುದು.

CWSA, 19/14–15

– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ಬೃಂದಾವನ, ಗೋಕುಲ ಹಾಗೂ ಗೋಪಿಯರ ಲೀಂಪೆ

ಬೃಂದಾವನದ ಕರೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ಅದು ಮಹಾಭಾರತದ ಮುಖ್ಯ ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಪೌರಾಣಿಕ ಮೂಲವಿದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತೆ ನಿವರ್ಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಕೊಡಬೇಕಾಯಿಲು. ಮರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ನಿಜವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಿತ್ತು ಇಲ್ಲವೆ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಅದು ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬಂತೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ, ಅವರಿಗೆ ಗೋಪಿಯರು ನೈಜಗಳು, ಸಂಕೀರ್ತಗಳಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠಪಟ್ಟ ಅದು ಒಂದು ರಹಸ್ಯ

ಸತ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ರಹಸ್ಯವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಸಾಂಕೇತಿಕವಾದದ್ದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಸಂಕೇತ ಕೇವಲ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯಿಂದ ಮಾನಸಿಕ ರಚನೆಯಾಗಿರಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ಲಹರಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಕೈಕೊಂಡ ಆವಿಷ್ಕರಣ (invention) ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ರಹಸ್ಯವಾದದ್ದು ಒಂದು ಸ್ವೇಚ್ಛತೆ, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ದೃಶ್ಯದ ಹಿಂದೆ ಅದೆಲ್ಲಿಯೋ ಇರುವ ಸ್ವೇಚ್ಛತೆಯಾಗಿರಬಹುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಾದ್ಯಿಯ ಮೇಲಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅದರ ಸತ್ಯವಿರಬಹುದು ಹಾಗೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವವಿರಬಹುದು, ಅಲ್ಲಿ ಮೈಯೆತ್ತೆಲೂಬಹುದು. ಗೋಪಿಯರ ಲೀಲೆ ದೈವಿ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಏನೋ ಒಂದೆಂದು ಅದನ್ನು ಕಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಅದು ಪ್ರಾದ್ಯಿಯ ಮೇಲಿನ ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರಕ್ಷೇಪಿಸಿಕೊಂಡಿತು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿದ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಅದರ ಅರ್ಥ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ-ದ್ವಾರಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಮರಾಣದ ಲೇಖಕರು ಅದು ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಾದ್ಯಿಯ ಮೇಲೆ ಅವಶಾರ ತಾಳಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ಷೇಪಿಸಲಾಗಿತ್ತೇಂದು ಭಾವಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹಾಗೆ ಭಾರತದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನ ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ.

*

ಆಂತರಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಹಿಂಣಿ ಮಹತ್ವದ್ದು

ಮೇಲೆದ್ದು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಉಹನಗಳು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಜ್ಞಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಸಾನ್ವಿಧ್ಯ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಬಂಧ, ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ಏಕತೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೊರಕಿಸಬಹುದಾದ ಜಾಳನೋದಯ ಇಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಯಾರು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ-ರುವರೋ, ಆ ಸಾನ್ವಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿರುವರೋ, ಆ ದ್ವಿನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿರುವರೋ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಏತುನೆಂದು, ಪ್ರಿಯಕರನೆಂದು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕನೆಂದು, ಗುರುವಂದು, ಪ್ರಭುವಂದು ಇಲ್ಲವೇ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯಾರ ಪ್ರಜ್ಞ ಆ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಬದಲಾಗಿರುವರೋ ಇಲ್ಲವೇ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಸಾನ್ವಿಧ್ಯದ ಭಾವನೆ ಬಂದಿರುವರೋ ಅಂತಹರಿಗೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಕೇವಲ ಬಾಹ್ಯ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ಕೆಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಮಂಟಿಸುವಂತಹವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಯಾರು ಆಂತರಿಕ ಬೃಂದಾವನದ ಹಾಗೂ ಗೋಪಿಯರ ಲೀಲೆಗಳ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವರೋ, ಶರಣಾಗತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರೋ ಆ ಸೌಂದರ್ಯದ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧದ ಮೋಹಕತೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವರೋ ಅಂತಹರಿಗೆ ಉಳಿದದ್ದು ಅತಿಕಡಿಮೆ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ಅವತಾರದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ನೈಜತೆಯನ್ನು ಒಫ್ಷಿಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ (a point of d' appui) ಆಧಾರ ಬಿಂದು ಇರುವ ಶೇಷೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಲಾಭವಿರುತ್ತದೆ, ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಮೂರ್ಕರೂಪದ ಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿರುತ್ತದೆ: ಕೆನಿಷ್ಟೆವ್ಕ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಭಗವಂತ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಸ್ವರ್ತಿಸಿದ್ದ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಕಟಣೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ, ಉತ್ಸಾಂತಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ, ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಅಪರಿಮಾರ್ಣವಾಗಿರುವ ಪಾರ್ಥಿವ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿ ಉನ್ನತ ಸ್ವಭಾವ ಅವರೋಹಣ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

CWSA, 28/483-84

– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ಬಾಹ್ಯ ಮುಖ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಗೋಣ ಮಹತ್ವವಿರುತ್ತದೆ

ಅವತಾರತ್ವದ ಕಲ್ಪನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೀಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಾಗ ನಮಗೆ ಕಂಡುಬಿರುವುದೇನೆಂದರೆ ಗೀತೆಯ ಮೂಲಭೂತ ಚೋಧನೆ, ನಮ್ಮ ಸದ್ಯದ ವಿಷಯ, ಇಲ್ಲವೆ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಜೀವನ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗೆ ಬಾಹ್ಯ ಮುಖ ಕೇವಲ ಗೋಣ ಮಹತ್ವ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿಸ್ತನ ಐತಿಹಾಸಿಕತೆ ಕುರಿತು ಯುರೋಪ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಕೂಗಾಟದ ಹಾಗೆ ಇಂತಹ ವಾದ ವಿವಾದಗಳು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳ ಭಾರತೀಯನಿಗೆ ವೇಳೆ ಹಾಳುಮಾಡುವ ವಿಷಯಗಳು ಎಂದು ತೋರಿಬಿರುತ್ತವೆ. ಅವನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವವಿರುವುದನ್ನು ಒಫ್ಷಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಆದರೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನಲ್ಲ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವದಿಂದ ಆಂತರಿಕ ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಾಗ, ಅವನ ಚೋಧನೆಯಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಲಿಟ್ಟವರಾಗಿ ಶಿಲುಬೆಗೇರಿಸುವಿಕೆ ಒಂದು ಸಂಕೀರ್ತವಾದ ದೇವಸೋಡನೆ ಮಾನವ ಪ್ರಾಯಷ್ಟಿತವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಸ್ವಭಾವಿಕ ನಿಯಮ ಹೇರುವ ನೋಗದಿಂದ ಪಾರಾಗುವಂತಾದಾಗ, ಬಡಿಗ ಜೋಸೆಫನ ಮಗ

ಜೀಸಸ್ ನಿಜವಾಗಿ ನರ್ಯರಾತೋನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನೋ, ಬೆಫಲೆಮೊನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನೋ, ಜೀವಿಸಿ ಬೋಧಿಸಿದನೋ, ಅವನ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರದೇಶೋಹದ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ಮೃತ್ಯುದಂಡಕೊಡಲಾಯಿತೋ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮಹತ್ವಿದೆ? ದೇವನು ಮಾಡಿದ ಮನುಷ್ಯನಾದ ಕ್ರಿಸ್ತ ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವುದಾದರೆ ಮೇರಿಯ ಮಗನೊಬ್ಬ ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಜೀವಿಸಿದ್ದನೋ ವೇದನೆಗೊಳಗಾಗಿ ಜುಡೆಯಾ (Judea)ದಲ್ಲಿ ಮೃತ್ಯು ಹೊಂದಿದನೋ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ನಮಗೆ ಮಹತ್ವದ್ದಾದ ವಿಷಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಗವಂತನ ಸನಾತನ ಅವಶಾರವೆಂಬುದಾಗಿದೆ, ಅವನು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಗುರುವಾಗಿದ್ದ ಇಲ್ಲವೇ ಜನರ ನೇತಾರನಾಗಿದ್ದ ಎಂಬುದಲ್ಲ.

ಹಾಗಾಗಿ ಗೀತೆಯ ಯೋಚನೆಯ ತಿರುಳನ್ನು ಅರಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರಬೇಕಾದುದು ಕೇವಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಮಾನವ-ದೈವಿ ಕೃಷ್ಣನೊಡನೆ, ಅವನನ್ನು ನಮಗೆ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕುರುಕ್ಕೇಶ್ವರ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನ ಗುರುವೆಂದು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

CWSA, 19/15

– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ಅವಶಾರ ಪುರುಷ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ

ಅವಶಾರದ ಅರ್ಥ ಹಾಗೂ ಉದ್ದೇಶ

ದ್ಯುಪತ್ತದ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು ಯೋಚಿಸಿದಾಗ, ಆ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಮಾನವ ಕಾರ್ಯ ಕುರಿತು ಅಸಾಧಾರಣ ಪರಿಮಾಣತೆ ಇರಬೇಕು: ವೃವಹಾರ ಕುರಿತು ಅಸಾಧಾರಣ ಸಹಜತ್ವಕ್ಕಿ, ರಾಜಕೀಯ, ಕಾರ್ಯರಚನೆಯ ಇಲ್ಲವೇ ಕಲಾತ್ಮಕ ಸಹಜ ಶಕ್ತಿ, ನಿವಿರವಾದ ನೆನಪಿನ ಶಕ್ತಿ, ಮಾನಸಿಕವಾದ ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು, ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಸೋಲು ಇಲ್ಲವೇ ವಿಫಲತೆಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಇರುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ. ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿಮಾನವನವು ಎನಿಸಬಹುದಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಆಹಾರ ಸೇವಿಸದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬದುಕಿರಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜನರಿದ್ದರು. ಮುಂಬ್ಯೆಯ ಹತ್ತಿಯ ಹೇರು ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ

ದೈನಂದಿನವಾಗಿ ಯಾವ ಬೆಲೆ ದೊರಕುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನನ್ನಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಯಸಿದ ಜನರಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲವೆ ಮೋಳಿಗಳ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮಲಗಲು ಶಕ್ತಾದ ಇಲ್ಲವೆ ಮೋಳಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಮನುಷ್ಯ ಶೈಷ್ಟ ಯೋಗಿ ಎಂದು ಪರಿಗಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದ್ಲೀದರಿಂದ ಏನೂ ಆಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಆ ವಿಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀರಾಮ ದೈವಿಕವಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಮಾಯಾಮೃಗವನ್ನು ಸಾಧಾರಣ ಚಿಗರೆಯನ್ನು ಬೆಂಧುಪ್ಪಿವ ಹಾಗೆ ಬೆನ್ನುಟ್ಟಿದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದೈವಿಕವಾಗಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಜರಾಸಂಧ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ದ್ವಾರಕೆಯಲ್ಲಿ ಶರೀರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ. ಈ ಬಗೆಯ ಮಾನವ ವಿಚಾರಗಳು ಮಿಥ್ಯೆಯ-ವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ದೈವತ್ವ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಅದು ಮೇಲ್ಮೆಗಿರುವ ದ್ಯುಮೀ ಸತ್ಯ, ಅದು ಲೀಲೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಏನಿರಬೇಕು, ಏನಿರಬಾರದು ಎಂಬ ಮನುಷ್ಯನ ವಿಚಾರಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲ. ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾದ ಮೊದಲ ವಿಷಯ ಇದಾಗಿದೆ, ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಭಗವಂತನ ಪ್ರಕಟಣೆ ಕುರಿತು ಮನುಷ್ಯ ಏನನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾರು.

CWSA, 28/474–75

– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ಅವಶಾರ ಮರುಪ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಹಲವಾರು ಬದಿಗಳು

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅವಶಾರ ಮರುಪನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಮಾನವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ದೇಹ, ಮನಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಆತ್ಮವನ್ನು ಒಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಲೀಲೆಯನ್ನು ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಲೀಲೆಯ ಸಫ್ಫು ಹಾಗೂ ರಹಸ್ಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಾವು ಗ್ರಹಿಸಿದರೆ, ಆ ಲೀಲೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ಗುರಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತಿನ ಲೀಲೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಶೈಷ್ಟ ಲೀಲೆಯ ಮುಖ್ಯ ವೈಲಕ್ಷಣ್ಯ (fetature) ವೆಂದರೆ ಅದು ಇಡಿಯಾದ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕ್ರಿಯೆ ಹಾಗೂ ಲೀಲೆಯ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ತೆರೆದು ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಹಾಭಾರತದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಕ್ರಿಯೆಯ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಸಾಹಸಿ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಯೋಗಿ, ಜಗತ್ತಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠವ್ಯಕ್ತಿ, ಸಾಮುಜ್ಯವೋಂದರ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ, ರಾಜ್ಯನೀತಿಜ್ಞ ಹಾಗೂ ಯೋಧ, ಕ್ಷಮಿತ್ಯನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನಾನನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡವ. ಅವನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಪ್ರಕಟಣೆ ಹಾಗೂ ಪರಮೋಚ್ಚ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ ಮಹಾತ್ಮೀಯ ರಹಸ್ಯ ಲೀಲೆಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ಆ ರಹಸ್ಯ ಕುರಿತು ಗೀತೆ ಒಂದು ವಿವರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಲೋಕಗಳ ಒಡೆಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ, ವಿಶ್ವಾಂಭರ ವಾಸುದೇವನಾಗಿದ್ದಾನೆ, ಆದಾಗ್ಯಾ ತನ್ನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಮರೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿ ಲೀಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ, ಜನರೂಡನೆ ಅವನ ಸಂಬಂಧ ತಂದೆ ಹಾಗೂ ಮಗ, ಸಹೋದರ, ಪತಿ, ನಿಕಟವರ್ತಿ ಹಾಗೂ ಮಿತ್ರ ಹಾಗೂ ಶತ್ರು ಇವರ ರೂಪದಲ್ಲಿತ್ತು. ಅವನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಯುರ ಜ್ಞಾನದ ರಹಸ್ಯ ಹಾಗೂ ಭಕ್ತಿಯ ಅತ್ಯಂಚ್ಚ ಅಧ್ಯ ಒಳಗೊಂಡಿವೆ, ಅವುಗಳ ಸಾರಭಾತ ತತ್ವಗಳು ಕೂಡ ಗೀತೆಯ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿವೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅವತಾರ ದ್ವಾಪರ ಹಾಗೂ ಕಲಿಯುಗಗಳ ಸಂಧಿಕಾಲದಲ್ಲಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತಾಂತಿಕಾರಕ ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ದೇವ ಇಡಿಯಾಗಿ ಅವತಾರ ತಾಳುತ್ತಾನೆ. ಕಲಿಯುಗ ಈ ಯುಗಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳ್ಳಿದಾದದ್ದು ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಒಳ್ಳೆಯದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಯುಗ ಕಲಿಯ ಆಳಕೆಯ ಯುಗ, ಅವನು ಪಾಪವನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುತ್ತಾನೆ ಹಾಗೂ ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ವೈರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಅತ್ಯಂತ ಕೇಳು ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ಅಧಃಪತನ ಕಲಿಯ ಆಳಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಡತಜೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುವುದರಿಂದ ಬಲದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಸೃಷ್ಟಿ, ಹಳೆಯದು ನಾಶವಾಗುವುದರಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ, ಈ ವಿಧಾನ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಉತ್ತಾಂತಿಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಗಲಿರುವ ಅನಿಷ್ಟದ ಅಂಶಗಳು ನಿವಿರವಾಗಿ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ನಾಶವಾದವುಗಳೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ; ಇನ್ನೂಂದೆಡೆಗೆ ಹೊಸ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಲಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅವು

ಚಿಗುರು ಬಿಡುತ್ತವೆ, ಕಲಿಯುಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬರುವ ಸತ್ಯಯುಗದಲ್ಲಿ ಅವು ಗಿಡಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಬಂಗಾಲ ಬರಹಗಳು, ಪು. 95

– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶ

ಇಂತಹ ಏಕತೆಯನ್ನು, ಸಾಮೂಜ್ಯವನ್ನು ಇಲ್ಲವೆ ನಿಯಮದ ಆಳಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಮಗಧದ ರಾಜಜರಾಸಂಧ ಈ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದ, ಆದರೆ ಅದು ಏಡನೆ ಹಾಗೂ ಅನ್ಯಾಯದ ನಡೆವಳಿಕೆ ಇವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲಿದ್ದ ಸಾಮಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಅಲ್ಪಕಾಲ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿತು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಭೀಮನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಜರಾಸಂಧನನ್ನು ವರ್ಧಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಭಂಗಗೊಳಿಸಿದ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕಾರ್ಯಕ್ರೇ ಮುಖ್ಯ ಅಡೆತಡೆಗಿರ್ಬಾರೂ ಸಾಮಧ್ಯಮಾರ್ಣರೂ ಆದ ಕುರುವಂಶದವರಿಂದ ಆಗಿತ್ತು. ಕುರುವಂಶದವರು ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದ ಭಾರತದ ನೇತಾರ ಜನರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅಧಿಪತ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾದದ್ದು ಎಂದರೆ ಸಮಾನ ದರ್ಜೆಯುಳ್ಳ ಸ್ವತಂತ್ರಜನಾಂಗಗಳ ನಡುವೆ ಸರ್ವೋಜ್ಞತೆ ಹಾಗೂ ನಾಯಕತ್ವ ಇದು ಕುರುವಂಶದವರಿಗೆ ವಂಶಾನುಗತವಾಗಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಇದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡ ಹಾಗೂ ಕುರುವಂಶದವರನ್ನು ನಿನಾಮ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ. ಆದರೆ ಕುರುವಂಶದವರಿಗೆ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯವಾಳಲು ವಂಶಾನುಗತ ಹಕ್ಕಿತ್ತು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಈ ವಾಸ್ತವ ವಿಷಯವನ್ನು ಮರೆತಿರಲ್ಲ, ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮನುಷ್ಯನಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನ್ಯಾಯದ ನಡೆವಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಭವಿಷ್ಯದ ಸಾಮೂಟನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಲಾಯಿತು, ಅವನು ನ್ಯಾಯಬಧವಾಗಿ ರಾಜ ಮತ್ತು ಕುರುವಂಶದವರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾಗಿದ್ದ.

*

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮೋಚ್ಚ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯನಿಷ್ಠನಾಗಿದ್ದ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮೋಚ್ಚ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯನಿಷ್ಠನಾಗಿದ್ದ, ತನಗೆ ಶ್ರಿಯವಾದ ಯಾದುವಂತಹವರಿಗೆ ಒಲವಿನಿಂದ ಕುರುವಂತಹವರ ಸ್ಥಾನ ಹೊಡಿಸಲಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಅವನು ಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದ. ಪಾಂಡವರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯನಾದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರರನನ್ನು ಅಲಂಕ್ಷಿಸಿ ತನಗೆ ಶ್ರಿಯನಾಗಿದ್ದ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೇವಲ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಮತ್ತು ಮೊದಲಿದ್ದ ಹಕ್ಕುದಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹಾನಿಯಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ನ್ಯಾಯನಿಷ್ಠನಾಗಿರದೆ ಇದ್ದರೆ, ಹೀಡಾಕಾರಕನಾಗಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲವೇ ಅಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬೇರೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ಅರಸಬೇಕಾದ ನಿರ್ಬಂಧ-ಕೊಳ್ಳಬಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಜನ್ಮತಃ ಸಾಮಾಂತನಾಗುವುದಕ್ಕೆ, ಸರಿಯಾದ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಆ ನೆಲದ ಸರಿಯಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಾಗಿರುವಂತೆ ಅವನ ಗುಣಾಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಹಕ್ಕುದಾರನಾಗಿದ್ದ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಿಗಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರೀಷ್ಟ, ಏರೋಚಿತ ಹಾಗೂ ಜಾಣಿರಾದ ರಾಜರುಗಳಿದ್ದರು, ಆದರೆ ಒಲ ಹಾಗೂ ಜಾಣಿತನಗಳು ಮಾತ್ರ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜನಿಯಮದ ಆಳಕೆಯನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು, ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಸಂತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಇರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲಿನ ಎರಡು ಗುಣಾಳಿಗೆ ಸಮಾನ ದರ್ಜೆಯವರು ಬೇರಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ನ್ಯಾಯನಿಷ್ಠ ಪ್ರಭುವಿನ ಮಗನಾಗಿದ್ದನು; ಅವನು ದಯಾಮಾರ್ಣನೂ, ನಿಷ್ಕಪಾತನಾದವನೂ ಆಗಿದ್ದನು, ಸತ್ಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದನು ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸತ್ಯದ ಆಧಾರ ಪಡೆದಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವನು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರಿಯನಾಗಿದ್ದನು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅವಶ್ಯವಾದ ಗುಣಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಗುಣದ ಹೊರತೆಯನ್ನು ಅವನ ಏರೋಚಿತ ಸಹೋದರರಾದ ಭೀಮ ಹಾಗೂ ಅರ್ಜುನ ತುಂಬಿಕೊಡಲು ಸಮರ್ಥ-ರಾಗಿದ್ದರು. ಸಮಕಾಲೀನ ಭಾರತ ಪಾಂಡವರಂತಹ ಸಮರ್ಥರೂ, ಏರೋಚಿತರೂ ಆದ ಬೇರೆ ರಾಜರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಜರಾಸಂಧನನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿ, ಇರಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಅಡತಡೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ ನಂತರ ರಾಜಾ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಉಪದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ನಾಡಿನ

ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ರಾಜಸೂಯ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಾಮಾಜಿಕನಾದನು.

ಬಂಗಾಲಿ ಬರಹಗಳು, ಪು. 141–42

*

ಪ್ರಭುತ್ವವುಳ್ಳ ರಾಜ್ಯನೀತಿಜ್ಞ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಭುತ್ವವುಳ್ಳ ರಾಜ್ಯನೀತಿಜ್ಞನಾಗಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಅವನು ನಾಯಿನಿಪ್ಪನೂ ಆಗಿದ್ದ. ಹಾನಿಕಾರಕವಾದ, ದೋಷಮಾರಿತವಾದ ಇಲ್ಲವೆ ಆ ಕಾಲದ ಆವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಸರಿಯೋಗದ ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಧಾನ ಇಲ್ಲವೆ ನಿಯಮವನ್ನು ಒದಲು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವನು ಎಂದೂ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಆ ಕಾಲದ ಪ್ರಥಾನ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕನಾಗಿದ್ದ.

ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ, ಹಳೆಯ ರೀತಿಗಳಿಗೆ ಅವನ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳಲಿವಿಕೆಗೆ, ಹೋಸ ಸಾಹಸ ತನ್ನಲ್ಲೇ ಒಂದು ಪಾಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ಪತನವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದ – ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ದೇವನಾಗಿದ್ದ. ದ್ವಾಪರ ಯುಗಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಒಂದು ರೂಢಿಯನ್ನು ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬಾರದು. ಹಾಗಾಗಿ ಅವನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕಲಿಯುಗಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ, ಯಿದ್ದ ಹೋರಾಟಗಳಿರುವ ರಾಜತಂತ್ರವನ್ನು ಅವನು ಅನುಸರಿಸಿದನು, ಆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಗರ್ವಿಸ್ತ ಹಾಗೂ ದುರಹಂಕಾರದ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕುಲದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದಕ್ಕಿದ್ದವು. ಕುರುವಂಶದವರಿಗೆ ಸಮನಾಗಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ – ಮೂರಣರಾಗಿರುವ ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿದ್ದಂದಿಗಳಾದ ಪಾಂಚಾಲ ದೇಶದ ಜನರನ್ನು ಕುರುವಂಶದ ನಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಮರಿದುಂಬಿಸಿದನು. ಕುರುವಂಶದವರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವ ಹಾಗೂ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ಬಗ್ಗೆ ಒಲವಿರುವ ಇಲ್ಲವೆ ಏಕತೆ ಹಾಗು ನಿಯಮ ಪಾಲನೆ ಬಯಸುವ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದತ್ತ ಆಕಾರ ಸುವಂತಾಯಿತು, ಮತ್ತು ಯಿದ್ದರ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಕೈಪೊಂಡಾಗಲೂ ಕೊಡ ಅದು ಅಲ್ಲ ಕಾಲ

ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸರಿಯಾದ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಗೌರವ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಅಲೋಚನೆಯಿಂದ ಅನನು ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಮೇಸಲಾಗಿರಿಸಿದನು.

*

ಕುರುಕ್ಕೇತ್ತದ ಯುದ್ಧ

ಕುರುಕ್ಕೇತ್ತದ ಯುದ್ಧ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕಾರ್ಯನೀತಿ (policy) ಯಿಂದ ಆಯಿತು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಕುರುವಂಶವನ್ನು, ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಸಾಮಧ್ಯವನನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದು, ವಿವಾದವಿಲ್ಲದ ಸಾಮಾಜಿಕಾಂತಿಯನ್ನು, ಅಧಿಕಾರವನನ್ನು ಸಾಫಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಏಕತೆ ಇವು ಅವನ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿದ್ದವು. ನಿಯಮ- ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಸಾಫಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಕೊಂಡ ಯುದ್ಧ ನ್ಯಾಯನಿಷ್ಠೆ ಯುದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಆ ನ್ಯಾಯನಿಷ್ಠೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ, ದೇವ ನಿಯೋಜಿತ ವಿಜಯಿ, ದೃವೀಸಾಮಧ್ಯದಿಂದ ಮುಂದೂಡಲ್ಪಟ್ಟ ಬಲಿಷ್ಠ ಯೋಧ ಅರ್ಜನನಾಗಿದ್ದು. ಅರ್ಜನ ತನ್ನ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತಸಗಳನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಶ್ರಮಗಳು ವೃಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು, ಭಾರತದ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಭವ್ಯ ಅನಿಪ್ಪತ್ವಂದು ಕೂಡಲೇ ಆ ಭೂಮಿಯ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಹತಾತ್ಮನೆ ಒದಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಬಂಗಾಲಿ ಬರಹಗಳು, ಪು. 141-42

*

ಮಹಾಭಾರತದ ಯುಗ

ಮಹಾಭಾರತದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೃಥಿವೀ ರಾಕ್ಷಸೀಯ ಸಾಮಧ್ಯದ ಭಾರದಿಯಲ್ಲಿ ನರಭೂತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ನಂತರದಲ್ಲಾಗಲಿ ಇಂತಹ ಸಾಮಧ್ಯಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಸಾಮಧ್ಯದ ಸಿಡಿತವಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಆ ಭಯಾನಕ ಸಾಮಧ್ಯವನನ್ನು ಒಳ್ಳಿಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಳಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಅಂತಿಮ ಕಡೆಯೇ ಇತ್ತು. ಈ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ದು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ರಾಕ್ಷಸೀ ಸ್ವಭಾವ, ಜಂಬ, ಗವ, ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿದ್ದವರಾಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಸ್ವಾಧ್ಯಹಾಗೂ ಸ್ವ-ಸಂಕಲ್ಪ ಇವು ಅವರ ಎಲುಬಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದವು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಈ

ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ನಿಯಮದ ಆಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಫಿಸದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮೂರು ಬಗೆಯವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಿಲೆನ್ನಿಂದು ನಿಷ್ಟಿತವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಭಾರತ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಕಾಡು ಜನರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಕುರುಕ್ಕೇತ್ತದ ಯುದ್ಧ ಇದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಡೆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಎರಡು ಸಾವಿರದ ಐದುನೂರು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದು ಹೋದ ನಂತರ ಕಾಡುಜನರ ಯಶಸ್ವಿ ಮುತ್ತಿಗೆ ಸಿಂಧೂ ನದಿಯಾಚಿಗೆ ತಲುಪಲು ಶಕ್ತವಾಯಿತು. ಅಜುರ್ ನನಿಂದ ಸಾಫಿತಗೊಂಡ ನಿಯಮದ ಆಳಿಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ಸ್ನಾತಿಕ ಪದೆದು ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಸಾಮಧ್ಯದಾಡಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಂತಾಯಿತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಸಾಹಸದ ಸಂಗ್ರಹ ಎಷ್ಟೀಂದರೆ, ಅದರ ಭಾಗವೋಂದೇ ಈ ದೇಶವನ್ನು ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಜೀವಂತವಿರಿಸಿದೆ. ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಸಾಮಧ್ಯದ ಆ ಬಲದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜನರಾದ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ, ಮಷ್ಯಮಿತ್ರ, ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತ ವಿಕ್ರಮ, ಸಂಗ್ರಾಮ ಸಿಂಹ, ಪ್ರತಾಪ, ರಾಜಾಸಿಂಹ, ಪ್ರತಾಪಾದಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿವಾಚಿ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ದೇಶದ ದುರ್ಘೇಷಣೆ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ಗುಜರಾತದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮೀಭಾಯಿಯ ಶವಸಂಸ್ಥಾರದ ಉರುವಲಿನ ಮೇಲೆ ಆ ಸಾಮಧ್ಯದ ಕೊನೆಯ ಕಿಡಿ ನಂದಿಹೋಯಿತು. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರ್ಯದ ಒಳ್ಳೆಯ ಫಲ ಮತ್ತು ಸದ್ಗುಣ ಕೊನೆಕಂಡಿತು, ಭಾರತವನ್ನು ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಇನ್ನೊಂದು ಪೋರ್ತಿ ಅವಶಾರದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಬಂದಿತು. ಆ ಅವಶಾರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಸಾಮಧ್ಯ ಮರುಪ್ರಜ್ಞಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ, ಆ ಸಾಮಧ್ಯ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು. ಕುರುಕ್ಕೇತ್ತದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಾದ ರಕ್ತಪಾತದಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ದೃತ್ಯ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಹಾಗೂ ಕ್ಷತ್ರಿಯನ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದನು.

ಬಂಗಾಲ ಬರಹಗಳು, ಪು. 148-49

ಕುರುಕ್ಕೇತ್ತದಲ್ಲಿ ದೇವ ಭಾರತವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ

ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಅಧಃಪತನಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ನಿರಾಕರಿಸಲಾರು. ಆದರೆ ದೇವ ಪೃಥ್ವಿಯ ಮೇಲೆ ಅಧಃಪತನವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರೋಹಣ ಮಾಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವತಾರ ತಳೆಯುವಿಕೆ ದ್ಯುಮಿ ನಿಯಮವನ್ನು, ಜಗತ್ತನ್ನು ಹಾಗೂ ಜನರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ದೇವ ತನ್ನ ಮೂರ್ಖ ಅವತಾರ ತಾಳುತ್ತಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಅಧಃಪತನ ಹೊಂದುವ ಅತಿಭವ್ಯ ಅಪಾಯವಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಅನ್ಯಾಯದ ನಡೆವಳಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಮನುಕುಲವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು, ಅನ್ಯಾಯದ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲು, ಕಲಿಯ ರೀತಿಗೆ ಅಡ್ಡಿರಲು ಈಯುಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ, ಮತ್ತೆ ಅವತಾರಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅವತಾರ ತಾಳಿದಾಗ ಅದಾಗಲೇ ಕಲಿಯ ಆಡಳಿತ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಕಾಲವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಅವತಾರದ ಆಗಮನದ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಲಿ ಅವನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕೃಪೆಯ ಮೂಲಕ ಪರೀಕ್ಷಿತ ಕಲಿಯ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು, ಐದು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಅವನ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ, ತಡೆಹಿಡಿಯಲು ಶಕ್ತನಾಗಿದ್ದ. ಕಲಿಯುಗದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಕಲಿಯ ನಡುವೆ ಭೀಕರ ಸಮರ ಉತ್ತರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ, ಹಾಗೂ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮರದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕರೆಂದು ಮುಂದಾಳುಗಳೆಂದು ದೇವನ ವಿಭಾಗಿಳು ಹಾಗೂ ಅವತಾರಗಳು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೃಥ್ವಿಯ ಮೇಲೆ, ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಕಳಗಿಳಿದು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕಲಿಯುಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇವ ಮಾನವ ರೂಪ ತಾಳಿದ್ದ, ಅದರಿಂದಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಸಾಮಧ್ಯ, ಜಾನ್, ಭಕ್ತಿ, ಆಶಾರಹಿತ ಕರ್ಮ, ಇವುಗಳನ್ನು ನಿವರ್ಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಮತ್ತು ಅವು ಸಮರದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗುವವೆಂದು ಕಲಿಸಿಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಭಾರತದ ಸುರಕ್ಷಿತತೆಯ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯನ ಯೋಗಕ್ಕೇಮ ಹಾಗೂ ಭರವಸೆ ಇವು ಆಧಾರ ದೊರಕಿಸುತ್ತವೆ. ಕುರುಕ್ಕೇತ್ತದಲ್ಲಿ ದೇವ ಭಾರತವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ. ರಕ್ತದ ಆ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದ್ಯುಮಿ ಸತ್ತೆ ವಿನಾಶಕಾರಿ ಕಾಲನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಜಗತ್ತಿನ

ಲೀಲೆ ನಡೆಸುವ ಕಮಲದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಾನಂದ ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ.

ಬಂಗಾಲ ಬರಹಗಳು, ಪು. 139–50

– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ಧರ್ಮವನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದು

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣವರ್ತಾರದ ಜನಪ್ರಿಯ ಹಾಗೂ ಪೌರಾಣಿಕ ವರದಿ ಎಂದರೆ ಕುರುವಂತದವರ ಅನ್ಯಾಯದ ನಡೆವಳಿಕೆಗಾಗಿ ದುರ್ಯೋಧನ ಹಾಗೂ ಅವನ ಸಹೋದರರು ಅವತಾರ ತಾಳಿದವರಾಗಿದ್ದರು, ಅದರಿಂದ ಪೃಥ್ವಿಗೆ ಎಮ್ಮೆಂದು ಭಾರವಾಯಿತೆಂದರೆ ಪೃಥ್ವಿ ಮಾತೆ ದೇವನಿಗೆ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬರಲು ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಭಾರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು. ಆ ಬಿನ್ನಹಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ವಿಷ್ಣು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅವತಾರ ತಾಳಿದ ಮತ್ತು ದಮನಕೊಳ್ಳಬಾಗಿದ್ದ ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಆ ದಮನದಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೌರವರನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದ, ರಾಮಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯದ ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ರಾವಣನ ಪೀಡೆಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದ, ಪರಶುರಾಮಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಯೋಧರು ಹಾಗೂ ರಾಜಮನೆನದವರ ಆಗಿದ್ದ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಅನ್ಯಾಯ-ವೇಸಗುವುದಕ್ಕೆ ಪಡೆದಿದ್ದ ಪರವಾನಿಗೆಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದ, ಹುಳ್ಳ ವಾಮನಾವತಾರದಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿದ್ದ ಬಲಿಯ ಆಳಿಕೆಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದ. ಆದರೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇವಲ ಘ್ಯವಹಾರಿಕ, ನೃತೀಕ ಇಲ್ಲವೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಮಣಿಹವಷ್ಟೆ ಜನಪ್ರಿಯ ಹಾಗೂ ಪೌರಾಣಿಕ ವರದಿಯಾಗಿತ್ತು, ಅದು ಅವತಾರಕ್ಕದ ಗೋಚರ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸರಿಯಾದ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಾಹ್ಯ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಎಲ್ಲವೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಬುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಸ್ತ ಇವರನ್ನು ಅವತಾರ ತಾಳಿದವರ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಹೊರಗಿಡಬೇಕಾಗುವುದು; ಅವರ ಮಣಿಹ ಅನಿಷ್ಟವನ್ನು ಕೃಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವರನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ, ಒಳ್ಳೆಯವರನ್ನು ಮುಕ್ತ-ಗೊಳಿಸುವುದು ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂದೇಶ, ದ್ಯುವಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಹೊಸ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ರೀತಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಗೆ ‘ಧರ್ಮ’ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಅದರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅರ್ಥ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಾವು ನಿಜವಾಗಿ ಆ

ಸಂಗತಿಯ ತಿರುಳಿನತ್ತ ಬರುತ್ತೇವೆ, ಆದರೆ ನಾವು ಅವಶಾರಪುರಷ ಕೈಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯದ ಅಶ್ವಂತ ಮಹತ್ವದ ಭಾಗವನ್ನು ಹೊರಗಿರಿಸುತ್ತೇವೆ. ದೃಷ್ಟಿ ಅವಶಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು, ಯಾವಾಗಲೂ, ಎರಡು ಬಗೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತು ಅದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವಶಾರಪುರಷ ಮಾನವ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ದೇವನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಸಂಕಲ್ಪ ಹಾಗೂ ಜಾಣತನವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅಂತರ್ಯಾದಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿಕೆ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಆ ನೆರವೇರಿಕೆ ಆಶ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಪಡೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವುದರ ಮೂಲಕ ಆಗುತ್ತದೆ.

CWSA, 19/169-70

– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸಂದೇಶ

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಜೀವನದಿಂದ ವಿಚ್ಛೇದಿತ ವಿಷಯ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವುದು ತಪ್ಪ ಎಂದು ನಾವು ಮನರಾಖರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. “ಎಲ್ಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಿರಿ, ಅದರಿಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲದರ ಸಂಶೋಷ ಪಡೆಯಬಲ್ಲಿರಿ, ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಮನುಷ್ಯನ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಸೆ ಪಡುವುದು ಬೇಡ, ಆದರೆ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ನಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬದುಕಲು ಇಚ್ಛೆ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು, ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕರ್ಮಗಳ ಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತಿರಿ”, ಎಂದು ಈಶಾವಾಶ್ಯೋಪನಿಷತ್ತ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮಗಳ ಎತ್ತರಗಳು ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಹೋರಾಟಗಳ ಮೇಲಿವೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವುದು ತಪ್ಪ. ಹೋರಾಟ ಕುರಿತು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅಜ್ಞಾನನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: *

* ಜನ್ಮ ಕರ್ಮಚ ಮೇ ದಿವ್ಯಮ್ ಏವಮ್ ಯೋ ವೇತ್ತಿ ತತ್ತತಃ ।

ತ್ಯಕ್ಷಿ ದೇಹಮ್ ಮನಜ್ಞನ್ಯ ಸ್ನೇತಿ ಮಾಮ್ ಏತಿ ಸೋಽಜ್ಞನ ॥

ವೀರಾಗ ಭರುಕ್ಷೋಧಃ ಮನ್ಯಂ ಮಾಮ್ ಉಪಾಶ್ರಿತಾಃ ।

ಬಹವೋ ಜ್ಞಾನತಪ್ಸಾ ಮಾತಾ ಮಧ್ಯಾವಮಾಗತಾಃ ॥

ಗೀತಾ, ಅಧ್ಯಾಯ 4, ಶಾಲ್ಕಣ : 9 ಮತ್ತು 10.

ಜಯಿಸು”, “ನನ್ನನ್ನ ನೆನಪಿಸಿಕೋ ಹಾಗೂ ಹೋರಾಡು”, “ನಿನ್ನ ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು, ನನಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡ ನಿನ್ನ ಹೃದಯದಿಂದ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡು, ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಹಾಲೊರತೆಗಳಿಂದ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಹೋರಾಡು, ನಿನ್ನ ಆತ್ಮದ ಜ್ಞಾರ ನಿನ್ನಿಂದ ದೂರ ಸಾಗಿ ಹೋಗಲಿ.” ಧಾರ್ಮಿಕ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಸರ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುದ್ದಾಗ್ಯಾಗ್ಯಾ, ಅವನಿನ್ನೂ ಬಹಳ ಸಾಕ್ಷಿಕ, ಬಹಳ ಸಂತಸ್ಯರೂಪದವನು, ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿಸುವವನು ಇಲ್ಲವೇ ಜಗತ್ತಿನ ಒರಟು ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಭಾವೋದ್ರೇಕವಿಲ್ಲದವನು ಎಂದು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತಪ್ಪು. ವಿರುದ್ಧ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಗೀತೆಯ ಉತ್ತರ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಅಷ್ಟೊಂದು ಅತಿಶಯವಾದದ್ದು, ಮತ್ತು ರಾಜೀಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು-ದಂತಹದು ಇರಲಾರದು. “ಯಾರ ಮನೋಭಾವ ಅವಂಕಾರದಿಂದ ದೂರವಿರುತ್ತದೆಯೋ, ಆ ಕಾರ್ಯದ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಯಾರು ತನ್ನ ಆತ್ಮ ವೇದನೆಗೆ ಒಳಗಾಗದಂತೆ ಮಾಡುವನೋ ಅಂತಹನು ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನೋ ಕೊಂಡು ಹಾಕಿದರೂ ಬಂಧನಕ್ಕೊಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ.” ಕುರುಕ್ಕೇಶ್ವರ ಹಾಳುಗೆಡಲಾದ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಅರ್ಚನೆ ರಥವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಾರಧಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕಾರ್ಯ ಕರ್ಮಯೋಗದ ಪ್ರತಿಕ ಮತ್ತು ವರ್ಣನೆ; ಏಕೆಂದರೆ ದೇಹವೇ ರಥ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ರಥವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಕುದುರೆಗಳು ಮತ್ತು ರಕ್ಷಿಕ್ತ ಕೆಸರಿನಿಂದ ಮುಳುಗಿದ ಜಗತ್ತಿನ ರೀತಿಗಳಾದ್ಯಂತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮನುಷ್ಯನ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ವೈಕುಂಠದತ್ತ ದಾರಿ ಹೋರಿಸುತ್ತಾನೆ.

CWSA, 13/12

- ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ಗೀತೆಗೆ ಬೀಗದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು

ನಾನೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದೆ. ಆಗ ನನ್ನ ವಯಸ್ಸು ಇಪ್ಪತ್ತು ಇಲ್ಲವೇ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದಾಗಿರಬಹುದು. ಆ ಮನುಷ್ಯ ಭಾರತೀಯನಾಗಿದ್ದ, ಅವನು ಇಲ್ಲಿಂದ (ಭಾರತದಿಂದ) ಅಲ್ಲಿಗೆ (ಘೂನ್ ದೇಶಕ್ಕೆ) ಬಂದಿದ್ದ ಮತ್ತು ಅವನು ನನ್ನ ಬಳಿ ‘ಗೀತೆ’ ಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದ. ಅಲ್ಲಿ ಗೀತೆಯ ಭಾಷಾಂತರವಿತ್ತು. ಅನುವಾದ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಆ ಅನುವಾದವನ್ನು ಓದಿರಿ

ಎಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಿದ ಮತ್ತು ಆ ಬೀಗದ ಕೈಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ– ಅದು ಅವನ ಬೀಗದ ಕೈಯಾಗಿತ್ತು– ಅವನು ಹೇಳಿದ: “ಗೀತೆಯನ್ನು ಓದಿರಿ, ಗೀತೆಯ ಈ ಅನುವಾದ ಅಷ್ಟೂಂದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಪ್ರೇಂಚ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರವಿರುವ ಮಸ್ತಕ ಅದೊಂದೇ.” ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದ ಎನನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಾದ ಅನುವಾದ ಅಷ್ಟೇ ಕೆಟ್ಟಂದಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು ತಮ್ಮ ಅನುವಾದವನ್ನು ಆಗ ಬರೆದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅವನು ಹೇಳಿದ: “ಗೀತೆಯನ್ನು ಓದಿರಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ದೇವನ ಸಂಕೇತ, ಆಂತರಿಕ ದೇವ ಪ್ರಮುಖ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ.” ಅವನು ಹೇಳಿದ್ದ ಇದಷ್ಟೇ ಆಗಿತ್ತು. ಅವನು ನನಗೆ ಹೇಳಿದ: “ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ದೇವನನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಮೋಳಗಿರುವ ದೇವನನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಭಾವದಿಂದ ಗೀತೆಯನ್ನು ಓದಿರಿ.” ಸರಿ, ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

CWM, 6/298–99

– ಶ್ರೀಮಾತೆ

*

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅಧಿಮಾನಸದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ತೆರೆದು ತೋರಿಸಿದ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅಧಿಮಾನಸವನ್ನು ಅದರ ಸಿದ್ಧಿಯ ನಿಶ್ಚಲ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಎಂಬ ಎರಡು ಸಾಧ್ಯತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ತೆರೆದು ತೋರಿಸಿದ. ಬುದ್ಧ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪರಮೋಚ್ಚನಲ್ಲಿರುವ ನಿವಾರಣಾದತ್ತ ವೇಗವಾಗಿ ಸಾಗಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ, ಹಾಗೆಯೇ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೇ ಕೈಕೊಂಡರು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಇತರ ಹಂತಗಳ ಆಚೆಗೆ ಹಾರಿಹೋಗು– ವುದನ್ನು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ನಾಮರಹಿತ, ಆಕಾರರಹಿತ ಪರಿಮಾಣತೆಯನ್ನು ದೊರಕಿಸುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಉತ್ತಾಂತಿಯ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ಮುನ್ಸುಡೆಯತ್ತ ಕರೆದೋಯ್ಯಿತ್ತಿದ್ದ. ಮುಂದಿನ ಹೆಚ್ಚಿ ಆಕಾರರಹಿತ ಪರಿಮಾಣತೆಯಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅತಿಮನಸ್ಸಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಚೆಗೆ ಹಾರಿ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಹಾಗೆ ಬುದ್ಧನೂ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಭಾಗವನ್ನು

ಕತ್ತರಿಸಿ ತಪ್ಪ ಮಾಡಿದ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕಲ್ಕಿಯಿಂದ ಒಂದು ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದುವುದು ಇದೆ.

CWSA, 28/488

– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅತಿಮಾನಸ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅವರೋಹಣದ ಅರ್ಥ ಅಧಿಮಾನಸದ ದೇವಪ್ರಮುಖನ ಅವರೋಹಣವಾಗಿದ್ದು ತಾನೇ ಸ್ವತಃ ಅತಿಮಾನಸವಾಗಿರದೆ ಅತಿಮಾನಸದ ಹಾಗೂ ದಿವ್ಯನಂದದ ಅವರೋಹಣಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಆನಂದಮಯ, ಅವನು ಅಧಿಮಾನಸದ ಕರೆದೊಯ್ಯವಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಆನಂದದತ್ತ ಸಾಗಲು ಉತ್ಸಾಂತಿಗೆ ಆಧಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತಾನೆ.

*

ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣೀಕರಣಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯೆ ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಮಾನಸ ಪ್ರಜ್ಞಾಗಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಕಾರ್ಯಮಾಡಿದ.

*

ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪೃಥ್ವಿಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಕಟಣೆಯಾಗಿ ಅಧಿಮಾನಸ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರಿಗಾಗಿ ತರೆದಿರಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡ, ಅದು ಮಾನಸಿಕ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮ ಅವತಾರ ತಾಳಿದ ಹಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅಧಿಮಾನಸದ ದೇವತೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದರಘರ್ ಅವನು ಅವತಾರ ಮರುಷನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಭಗವಂತನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಭಗವಂತ ಎಂದು ಹಕ್ಕು ಸಾಧಿಸಿದ ಬೇರೆ ಯಾರೋ ಆಗಿದ್ದರು- ಎಂದರೆ ಅವನು ದೇವತೆಯಾಗಿದ್ದ, ಆದರೆ ಹೇಗೋ ತಾನು ಭಗವಂತ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದ.

*

ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಜನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ್ನು ಅವತಾರ ಮರುಷ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ, ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಅದು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವನಿಗೆ ಅತಿ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದ್ದವರು ಅದನ್ನು ಲೇಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿ-

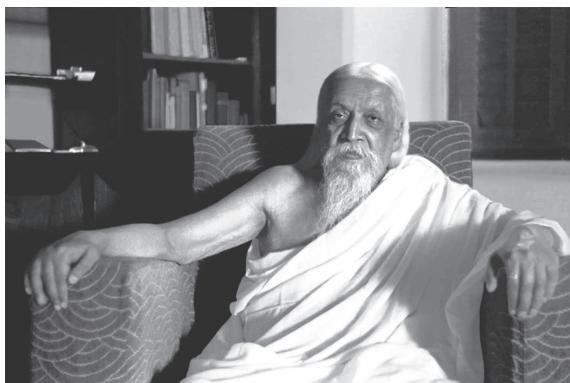
ರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರಿಬರುತ್ತದೆ. ವಿದುರನಂತಹ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯಿದ್ದ ಜನರು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಜೊತೆಗಿದ್ದವರು ತೋರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇತರ ಮನುಷ್ಯರಿರುವ ಮನುಷ್ಯರ ಹಾಗಿದ್ದರು. ಮನುಷ್ಯರು ಇತರ ಮನುಷ್ಯರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಕಾರ್ಯ ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವರನ್ನ ದೇವರುಗಳಿಂದು ಅವರ ಸುತ್ತಲಿದ್ದ ಜನರು ಯೋಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನೇ ಸ್ವತಃ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಮನುಷ್ಯನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು— ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಜನರು ಅವನನ್ನು ಭಗವಂತನೆಂದು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

CWSA, 28/499–00

– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪೃಥಿವ್ಯಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹಾಗೂ ದಿವ್ಯಾನಂದವನ್ನು ತರುವುದಕಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವನು ಪೃಥಿವ್ಯಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹಾಗೂ ದಿವ್ಯಾನಂದವನ್ನು ತರಲು ಬಂದಿದ್ದ. ಪ್ರಕೃತಿಗೆ, ತಮ್ಮ ಭಾವೋದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ದೋಷಗಳಿಗೆ ಗುಲಾಮರಾಗಿದ್ದ ಜನರು ಪರಮೋಚ್ಚ ಪ್ರಭುವಿನಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದರೆ ಅವರು ಎಲ್ಲ ಬಂಧನದಿಂದ ಹಾಗೂ ಪಾಪದಿಂದ

ಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಫೋಣಿಸಿ ಹೇಳಲು ಬಂದಿದ್ದು. ಆದರೆ ಜನರು ತಮ್ಮ ದುರುಣಣಾಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸದ್ಯಣಾಗಳಿಗೆ ಬಹಳಪ್ಪು ಅಂಟಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. (ಏಕೆಂದರೆ ದುರುಣಾವಿಲ್ಲದ ಸದ್ಯಣಾವಿರುವುದಿಲ್ಲ), ಅವರು ತಮ್ಮ ಪಾಪಗಳನ್ನು ತೀರಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಮುಕ್ತರಾಗಿರುವುದನ್ನು, ಎಲ್ಲ ದೋಷಗಳ ಮೇಲಿರುವುದನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿಯೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅಮರನಾಗಿದ್ದರೂ ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ದೇಹ ರೂಪದಲ್ಲಿ-ರುವುದಿಲ್ಲ.

CWM, 10/59–60

– ಶ್ರೀಮಾತೆ

*

ಅವತಾರ ಬರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಆಂತರಿಕ ಘಳಗಳು

ಆಂತರಿಕ ಘಳಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಲು ಮನುಷ್ಯ ಇರಬೇಕಾದ ರೀತಿ ಹೀಗಿದೆ: ದೃಷ್ಟಿ ಜನ್ಮ ತಾಳುವಿಕೆಯ ಹಾಗೂ ದೃಷ್ಟಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ನಿಜವಾದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಅರಿತಿರಬೇಕು, ಅವತಾರಮರುಷನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಅವನಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಸತ್ಯೇಯೋಡನೆ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯುವುದು ‘ಮನ್ಮಂಯಾ ಮಾರ್ಮ ಉಪಾಶ್ಮಾತಾಃ’, ಸಿಧ್ಧಿ ತಂದುಕೊಡುವ ಅವತಾರ ಮರುಷರ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಬೇಕು, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು, ದೃಷ್ಟಿ ಸತ್ಯೇಯನ್ನು ಹಾಗೂ ದೃಷ್ಟಿ ಸ್ವಭಾವ ಮದ್ವಾಪ’ ವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅವತಾರ ಮರುಷ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವದ ಮೇಲಿರುವ ದೃಷ್ಟಿಸ್ವಭಾವವನ್ನು ತರೆದು ತೋರಿಸಲು, ಮತ್ತು ಮುಕ್ತ, ಅಹಂಕಾರರಹಿತ, ಉದಾಸೀನ, ಅವೈಯಕ್ತಿಕ, ವಿಶ್ವಂಭರ, ದೃಷ್ಟಿಪ್ರಕಾಶದಿಂದ, ದೃಷ್ಟಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದರೇನು? ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ-ಕೊಡಲು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ದೃಷ್ಟಿವಿಶಿಷ್ಟತೆಯೆಂದು ಬರುತ್ತಾನೆ, ಆ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ ಮಾನವ ಸತ್ಯೇಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ತುಂಬುವುದು ಮತ್ತು ಸೀಮಿತ ಅಹಂಕಾರಯುಕ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಬದಲು ಮಾಡುವುದು, ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅದು ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ, ಅನಂತ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಂಭರವಾದುದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಜನ್ಮತಾಳುವುದನ್ನು ತೋರೆದು ಅಮರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನು ದೃಷ್ಟಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ದೃಷ್ಟಿ ಪ್ರೇಮವೆಂದಾಗಿ ಬರುತ್ತಾನೆ, ಅವು ಜನರನ್ನು ತಮ್ಮಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯುತ್ತವೆ, ಹಾಗಾಗಿ ಅವರು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನು

ಮುಂದೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಸಮರ್ಪಕ ಮಾನವ ಸಂಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಭಯ, ಸಿಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಭಾವೋದೇರ್ಕ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ಎಲ್ಲ ಜಂಜಲತೆ ಮತ್ತು ವೇದನೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆದು ದೇವನ ಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ದಿವ್ಯಾನಂದಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವಂತಾಗುವುದು. ದೇವನ ಯಾವ ನಾಮರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ದೇವನ ಯಾವ ಮುಖಿವನ್ನು ಮುಂದಿರಿಸಿಕೊಂಡು ದೇವ ಬರುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದು ಸಾರಭೂತವಾಗಿ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಜನರ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕನುಗೂಣವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾಗುತ್ತ ಅವರು ಭಗವಂತನಿರಿಸಿದ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆ ಮಾರ್ಗಗಳು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ದೇವನತ್ತ ಕರೆದೊಯ್ದತ್ವವೇ, ಅವು ಅವರನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಬಂದಾಗ ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ಒಳ್ಳಿಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುವ ಹಾಗಿರುತ್ತವೆ; ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ದೇವನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವರೋ, ಪ್ರೀತಿಸುವರೋ, ಅವನಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವರೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವ ಅವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾನೆ ಹಾಗೂ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ: ‘ಯೆ ಯಥಾ ಮಾಮ ಪ್ರಪದ್ಯಂತ ತಾಮ ತಢ್ಳವ ಭಜಾಮ್ಯಹಂ’.

CWSA, 19/175–176

– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ – ಯೋಗದ ದೈವಿ ಪ್ರಭು

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗಾಗಿ ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವನನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ, ನೇರವಾಗಿ ಸಮೀಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇಕೆ? ನೀವು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೆ, ಅವನು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿ – ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿರಿಸಬೇಕು. ಉತ್ತರ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಡವಾದರೆ, ಅವನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಕಾಲವನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅವನು ಅತ್ಯಂತ ಜಾಣನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ನಡುವೆ ನೆಲವನ್ನು ಸ್ವಜ್ಞಗೊಳಿಸಿರಿ ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅವನು ಬರುವಾಗ ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲನ್ನು ಎಡವಿಕೊಂಡು, ಅಡವಿಯನ್ನು ದಾಟಿಕೊಂಡು ಬರದಂತಾಗಲಿ. ಅದು ನನ್ನ ಸೂಚನೆ ಮತ್ತು ನಾನು ಏನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ

ತಿಳಿದಿದೆ– ಏಕೆಂದರೆ ನೀವೇನೇ ಹೇಳಿರಿ, ನಾನು ಮಾನವರ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಹೋರಾಟಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಿತಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಪಾರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.– ಅಲ್ಲಿ ಚೈತ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹೊರಳುವಿಕೆ, ನಂಬಿಕೆ, ಪರಿಮಾಣ ಹಾಗೂ ಸರಳ ಗಾಥನಂಬಿಕೆ ಹಾಗೂ ನೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಇರಬೇಕು. ಇವು ವೈಷ್ಣವ ಯೋಗದ ಸೂತ್ರಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ನಿಮ್ಮ ನೇನಿಗೆ ತಂದುಕೊಡುತ್ತಿರುವೆ. ಸಹಜವಾಗಿ ವೈಷ್ಣವರ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಿದೆ, ಅದು ಹಾತೋರೆತ ಹಾಗೂ ನಿರಾಶೆ ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯ ಹೊಯ್ದಾಡು– ವಂತಹದಾಗಿರುತ್ತದೆ.– ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಅರಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿರಹದ ಹೀಡೆಗಳು. ಅದನ್ನೇ ನೀನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರಿಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮೂಲಕ ಮನುಷ್ಯ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪೆಬಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಿಷ್ಘಾಪಟ್ಟಿದಿಂದ ಅನುಸರಿಸಿದಾಗ ಮನುಷ್ಯ ಆ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವರು ವಿರಹದಲ್ಲಿಯೂ, ದೃವೀಪ್ರಿಯಕರನ ಚಪಲ ಜಿತ್ತತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ರಸ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಹಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದ ಹಿಗಿದೆ: “ದೇವನನ್ನು ಕುರಿತು ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಜೀವನಗಳಾದ್ಯಂತ ಅರಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಆದರೆ, ಯಾವಾಗಲೂ, ಅವನು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನುಸ್ತಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಾವು ರಸ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.” ಹಾಗಾಗಿ ಆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನೀನು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡುವುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಾರದು. ಎಲ್ಲ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಅರಸುತ್ತ ಹೋಗು, ಆದರೆ ಗುರಿ ತಲುಪುವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನಿರಿಸಿಕೋ, ವಿಫಲತೆ ಬರಬಹುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಬೇಡ, ಇಲ್ಲವೆ ಅರ್ಥದಾರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮುರಿದುಕೊಂಡು ಬಿಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ.

CWSA, 29/487-88

– ಶ್ರೀಮಾತೆ

*

ನೇರವಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ

ನೇರವಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲ, ಸುಧಕನ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಷ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಏಕರೂಪತೆಗಳ ಮಧ್ಯ

ಬರುವ ಏನಾದರೊಂದಿದ್ದರೆ ಅದು ಕೆಲವೋಮೈ ಭೀಕರವಾಗುವಂತೆ ಅಪಾಯ-ಕಾರಕವಾಗುವುದು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪಾದ ಆಸೆ, ಜಂಬ, ಗರ್ವ, ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ಅಶುದ್ಧತೆ, ಮಹತ್ವಕಾಂಕ್ಷೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ದೊರ್ಚಲ್ಯ ಇವೆಲ್ಲ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಗಂಭೀರ ವಿರೂಪಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ತೆರೆದಿರಿಸಬಹುದು. ಸಾಧನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಹೊರಳಿಸಬಹುದು, ನಿಂತು ಹೋಗುವಂತೆ, ಕುಸಿದು ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಧೋಗತಿಯತ್ತ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಬಹುದು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನದೇ ಪ್ರಭಾವ ನಿಜವಾಗಿ ಅವನದೇ ಪ್ರಭಾವವಾಗಿರುವಾಗ ತಪ್ಪಾದ ಪ್ರಭಾವವಾಗಲಾರದು, ಆದರೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಪ್ರಭಾವ ಅವನದೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವನು ದ್ಯೇವಿ ಪ್ರೇಮ, ದ್ಯೇವಿ ಸೌಂದರ್ಯ ಹಾಗೂ ದಿವ್ಯಾನಂದಗಳ ಪ್ರಭುವಾಗಿರುತ್ತಾನೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಅರಸಿಕೊಂಡು ಯಾವಾಗಲೂ ತಪ್ಪಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಹೋಗುವ ಜನರು ತವ್ಯ ತಪ್ಪಾದ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಅರಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬಹುದು. ಆ ಸಮೀಪಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಗುರುವಿನ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಧಿಸಬೇಕು, ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಿದ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ದೃಷ್ಟಾರರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಅವರ ಅನುಭವ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿರಬೇಕು. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವೈರಾಗ್ಯ, ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗುರಿಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರದೇ ಇರುವುದು ಅಪ್ಯೂಂದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಒತ್ತುಹೊಣ್ಣು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ತನಗಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿರ್ಮಲವಾಗುವವರೆಗೆ ತನ್ನನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಒಲವು ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ! ಅವನು ತಾನೇ ಎಂದು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಸಾಮಧ್ಯ ಇಲ್ಲವೆ ಪ್ರಭಾವದ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಿಸುವಿಕೆ, ಅವನ ರೂಪವನ್ನು ಕೂಡ ಅನುಕರಣ (imitation) ಮಾಡುವಿಕೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಅವು ಮಾರಕವಾಗಬಹುದು. ಅವನ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ತಯಾರಾಗದೆ ಇದ್ದವನಲ್ಲಿ ಅಸ್ತವ್ಯಾಸತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು. ಮನುಷ್ಯ ಈ ಅಪಾಯಗಳಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಗುರು ತನ್ನನ್ನು ಮಧ್ಯ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಪುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಾಸಾಧನ (shield) ಆಗಬಲ್ಲನು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪ್ರೀತಿ ಪಾತ್ರನಾದವನು

ನಿನಗೆ ಒಗಟಾಗಿರುವ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಭಕ್ತನ ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಅವಲೋಕನ ಮಾಡುವವನ ಅವಲೋಕನ ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯ ಗೊಂದಲವಾಗಿದೆ. ಸಹಜವಾಗಿ ಭಕ್ತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ ಎಂದು, ಬೇರಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಅದು ಅವನ ನಿಜವಾದ ಭಾವನೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವಂತೆ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಏನು ಮಾಡಿತು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವನಲ್ಲಿ ಸಮಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿ ಅವನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅವನು ತನ್ನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಣ ಮಾಡುವ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕೃಪೆ ಅವನಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರವಾಗಿರುವಿಕೆಯನ್ನು, ಅವನ ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಕೊಳಲಿನ ಕೂಗನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಅದಷ್ಟು ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚೆನದೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಇತರರು ಇಲ್ಲವೇ ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಕೊಳಲನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಮುಲಿವನ್ನು ನೋಡಲಿ, ಈ ಪ್ರೇಮದ ಎಲ್ಲ ಸೌಂದರ್ಯ ಹಾಗೂ ದಿವ್ಯಾನಂದವನ್ನು ಭಾವನೆಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂಬ ಹಾತೋರೆತವಿರುತ್ತದೆ.

*

ಬಾಹ್ಯಪರಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂತ ಆಂತರಿಕ ಸಿಧ್ಧತೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವದ್ದು

ಭಕ್ತನ ಹೃದಯವಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅವಲೋಕಿಸುವ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತದೆ: ಗೋಪಿಯರನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗಿತ್ತು, ಅವರು ಕೂಡಲೆ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಿಸಿದರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲವೇ ಅವರು ಕೂಡಲೆ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸು ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇರಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಆಗ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದ ಎರಡು ಉತ್ತರಗಳಿರುತ್ತವೆ, ಯಾವುದೇ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ. ಕೇವಲ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸಂಕಲ್ಪ, ಅದನ್ನು ಮನಸ್ಸು ಪರಿಮೂರ್ಚ ದೃಷ್ಟಿಯ್ಯೆ ಇಲ್ಲವೇ ಅವನ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ (arbitrary) ದೃಷ್ಟಿ ಚಪಲ ಜಿತ್ತತೆ ಇಲ್ಲವೇ ಕರೆಗೊಳಗಾದ ಹೃದಯದ ಸಿಧ್ಧತೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಘರ್ಥ ಅಧಿಕಾರ ಭೇದ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರನೆಯ ಉತ್ತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದಿರುತ್ತದೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ

ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡ ರಕ್ಷಣಾವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನೆಲಗಟ್ಟನ್ನು ಇರಿಸಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ದೈವಿಕ್ಯವೆ ಕಾರ್ಯವಾಡದಂತೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ತಡೆಹಿಡಿಯಬಲ್ಲವು? ದೂರವಿರಿಸುವಿಕೆ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಅದು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಿಯನ್ನರು, ಮಹಾಮೃದೀಯರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ದೈವಿಕ್ಯಪೇಗೆ ಪ್ರಮೃತರ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಹುಲಿಗಳು, ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅವನ ಕೊಳಲಿನ ಢ್ಣವಿ ಕೇಳಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಶ್ರೀತಿಸುಬಹುದು? ಹೌದು, ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ಇತರಿಗೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆ? ನಮ್ಮನ್ನು ಎರಡು ಪರಯಾರ್ಥ ಉತ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕೃಪೇಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಧಾರಕ ಕಾರಣ, ಅಯ್ಯುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಇರದೇ ಇದ್ದಾಗ ಅದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸುದ್ದುದಕ್ಕೆ ಕರೆಕೊಡುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಅವನ ಕರುಣೆ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಕರುಣೆ ತೋರಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯು- ವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಕರುಣೆ ತೋರಿಸುವುದನ್ನು ನಿರಾನಗಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ಅವನ ಕರೆಗೆ ಕಂಪಿಸುತ್ತ ನೆಗೆತ ಮಾಡಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಿತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹೃದಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ಕ್ಷಣಿ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಬಾಹ್ಯ ಅರ್ಹತೆಯ ಇಲ್ಲವೆ ತೋರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಿಸ್ಪಂಥಯಾಗಿ ನಿಜವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆದಾಗ್ಯೇ ಎಚ್ಚತ್ತಕೊಳ್ಳಲು ತಯಾರಿಮಾಡಿಕೊಂಡ ಏನೋ ಒಂದಾದ ಅದನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಬಿರುಸಾದ ಪದರುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿತ್ತು, ಅದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಗೋಚರಿಸುವ ಆದರೆ ನಮಗೆ ಗೋಚರಿಸದ ಏನೋ ಒಂದಾಗಿತ್ತು. ಬಹುಶಃ ಅದು ಅಲ್ಲಿ ಕೊಳಲು ಉಂಡುವುದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಮೊದಲು ಇದ್ದಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ಬಿರುಸಾಗಿದ್ದ ಪದರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತುಗಾಗಿಸುತ್ತ ಇದ್ದ, ಅದರಿಂದಾಗಿ ಎಚ್ಚತ್ತಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಢ್ಣನಿಗಳು ಒಂದಾಗ ಹೃದಯ ಅದರ ನೆಗೆತದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಆಗದಿರುವ ಹಾಗಿತ್ತು, ಗೋಚಿಯರು ಕೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ರಭಸದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು- ಉಳಿದವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ- ಇಲ್ಲವೆ ಅದು ಕೇವಲ ಹಣ್ಣಾಡಿನ ಸಂಗೀತ ಇಲ್ಲವೆ ಒರಟಾದ ದನಕಾಯುವ ತ್ವಿಯಕರ ತನ್ನ ಶ್ರೀತ್ಯಾಸ್ವದಳಾದವಳಿಗೆ ಕೊಳಲಿನ ಢ್ಣವಿ ಕೇಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ, ಪಂಡಿತರು, ಸುಸಂಸ್ಕೃತರು ಇಲ್ಲವೆ ಸದ್ಗುಣಿಗಳು ಇಂತಹರ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ದೈವಿ ಕರೆಯೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅಧಿಕಾರ ಭೇದ

ಅಧಿಕಾರ ಭೇದವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಏನೋ ಒಂದಿಷ್ಟದೆ ಆದರೆ, ಸಹಜವಾಗಿ, ಅದನ್ನು ವಿಶಾಲ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.— ಕೆಲವರಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕೊಳಲಿನ ದ್ವಾನಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವಿರಬಹುದು, ಕೆಲವರು ಶ್ರೀಸ್ತನ ಕರೆಯನ್ನು ಕೇಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರಬಹುದು, ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಶಿವನ ನರ್ತನವನ್ನು ನೋಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿರಬಹುದು.— ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ದೇವನ ಕರೆಗೆ ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವದ ಉತ್ತರ ನೀಡುವ ತನ್ನದೇ ರೀತಿಯಿರಬಹುದು. ‘ಅಧಿಕಾರ’ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕಟ್ಟಿನಿಟ್ಟಿನ ಮಾನಸಿಕ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗದು, ಅದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾದದ್ದು ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದದ್ದು, ಅದು ಕರೆಕೊಡುವವನ ಹಾಗೂ ಕರೆ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನ ಮಧ್ಯೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾದ ಹಾಗೂ ರಹಸ್ಯವಾದ ಏನೋ ಒಂದು.

CWSA, 29/491–92

– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ರಾಧಾ ಭಗವಂತನಿಗಾಗಿ ಇರುವ ಪರಿಮಾಣ ಪ್ರೇಮದ ವ್ಯಕ್ತಿಕರಣ, ಇಡಿಯಾದದ್ದು ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರವಾದದ್ದು, ಸತ್ತೇಯ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಚ್ಚ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾದದ್ದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಭೌತಿಕವಾದುದದರ ವರೆಗೆ ಇರುವಂತಹದು,

ಎಲ್ಲ ಸತ್ಯಯ ಪರಿಮೂಳ್ಣ ಸ್ಪ್ರ-ಅಪರ್ಸಣ ಮತ್ತು ಇಡಿಯಾದ ಮುದುಪಾಗಿರಿಸಿ– ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಇದ್ದದ್ದು, ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಭೌತಿಕವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಮೋಜ್ಞ ಆನಂದವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ತರುವಂತಹದು.

CWSA, 29/494

– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹಾಗೂ ಅವನ ಚಪಲ ಚಿತ್ತತೆ

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನು ಅವನನ್ನು ದೊರಕಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅವನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ದೇವ, ಕೂಡಲೇ ಬರುವಂತಹನಲ್ಲ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹತಾತ್ತಾಗಿ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಅವನನ್ನು ಎಷ್ಟೊಂದು ಅತ್ಯಗತ್ಯತೆಯಿಂದ ಬಯಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಬೆಲೆ ತೆತ್ತಲು ತಯಾರಾಗಿರಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯ ಹೇಗೆ ಕಾದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಹೇಗೆ ಬಯಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು– ದೀರ್ಘಕಾಲದ ನಿರಾಕರಣೆಯನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು– ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತ ಹೋಗಬೇಕು. ಜೈತ್ಯ ಸತ್ಯ ಅದನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು, ಆದರೆ ಮನಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿಕ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

*

ನಿಜವಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬಹಳ ಚಪಲ ಚಿತ್ತದವನು ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ, ಅವನೊಡನೆ ವ್ಯವಹಾರ ಕರಿಣವಾದದ್ದು, ಅವನು ಲೀಲೆ ನಡೆಸುವವನು, ಯಾರೊಡನೆ ಲೀಲೆ ನಡೆಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅವರು ಕೂಡಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಲಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಲೀಲೆಗೆ ಒಂದು ಕಾರಣ, ಅದಿಗಿದ ಒಂದು ವಿಧಾನ ಇವೆ ಮತ್ತು ಅವನು ಅದರಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದಾಗ ಮತ್ತು ನಿಮಗೆ ಸೂಗಸಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಲಹರಿ ಅವನಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಅವನಲ್ಲಿ ಪರಮೋಜ್ಞ ಆಕಷಣಕತೆ, ಮೋಹಕತೆ ಇರುತ್ತವೆ, ಅವು ನೀವು ವೇದನೆಗೊಳಿಗಾದದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸರಿದೊಗುವಂತಿರುತ್ತವೆ.

*

ಗೋಪಿಯರು, ಅವರ ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಲ್ಲ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರೇಮದ ಅತಿಶಯತೆಯಿಂದಾಗಿ, ಭಾವೋದೇಕದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ, ಕಾದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳದ ಸ್ವ-ಅರ್ಪಣಾದಿಂದಾಗಿ ಅಸಾಧಾರಣವಾದವರು. ಯಾರಲ್ಲಿ ಅಂತಹದಿರುತ್ತದೆಯೋ, ಬೇರೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅವನ ಸಾಫ್ ಎಷ್ಟೇ ದೀನವಾದಧ್ವರಲೀ, ಕಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಬಾಹ್ಯ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಎಷ್ಟೇ ಇರಲಿ ಅವನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಬೆಂಷಟ್ಟಿ ಮೋಗಬಲ್ಲನು ಹಾಗೂ ಅವನನ್ನು ತಲುಪಬಲ್ಲನು, ಅದು ಗೋಪಿಯರ ಸಂಕೇತದ ಅರ್ಥ ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಸಹಜವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಗಳಿವೆ, – ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದ ಅವುಗಳಲ್ಲಿಂದಾಗಿದೆ.

*

ರಾಧೆಯೋಡನಿರುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದೃಷ್ಟಿ ಪ್ರೇಮದ ಸಂಕೇತ, ಕೊಳಳಲು ದೃಷ್ಟಿ ಪ್ರೇಮ ಕರೆಕೊಡುವುದರ ಸಂಕೇತ, ನವಿಲುಗರಿ ವಿಜಯದ ಸಂಕೇತ.

CWSA, 30/156

– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಕಾಶಗಳು

ಬಂಗಾರ ಹಾಗೂ ನೀಲಿ ಪ್ರಕಾಶಗಳೆರಡೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಕಾಶಗಳಾಗಿ – ರುತ್ತದೆ.

CWSA, 30

*

ನನುಬಿಳಿಯಿದು ಹಾಗೂ ನೀಲಿ ಪ್ರಕಾಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಕಾಶ, ಹಾಗೆಯೇ ನನ್ನದೂ ಕೂಡ; ಆಳಾತಿ ಆಳದ ನೀಲಿ ಪ್ರಕಾಶಗಳು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಲ ಉಚ್ಚತರ ಪೆಜ್ಜೆಯ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

*

ನೀಲಿ ಪ್ರಕಾಶದ ಅರ್ಥ, ಅದರ ನಿಖಿಲವಾದ ಗುಣಲಕ್ಷಣ, ಭಾಯಿ ಹಾಗೂ ಸ್ವಭಾವ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ, ನನು ಬಿಳಿಯಿದಾದ ನೀಲಿ, ಚಂದ್ರನ ಬೆಳಕಿನಂತಿರುವುದು ಅದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಇಲ್ಲವೆ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಪ್ರಕಾಶ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ.– ತಿಳಿ ನೀಲಿ ಜಾನ್ನನೋದಯ ಪಡೆದ ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರಕಾಶ ಎಂದು

ಬಹಳಪ್ಪು ಸಲ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ– ಉಚ್ಚತರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕಡು ನೀಲಿ ಪ್ರಕಾಶವಿದೆ, ನೇರಳೆ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಕ– ಸಾಮಧ್ಯಾದ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿದೆ.

CWSA, 30/118-122

*

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಭಿನ್ನ ಪ್ರಕಾಶಗಳಿವೆ– ಮನುಕಾದ ನೀಲಿ ವಜ್ರದ ಪ್ರಕಾಶ, ನಿತ್ಯ ಹರಿಧ್ಯಾದ ಪ್ರಕಾಶ, ಕಡುನೀಲಿ ಪ್ರಕಾಶ ಇತ್ಯಾದಿ. ಅದು ಯಾವ ಸ್ತರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಕಟಿವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.

*

ನೀಲಿ ವಜ್ರದ ಪ್ರಕಾಶ ಅಧಿಮಾನಸದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಕಾಶ, ಹರಿಧ್ಯಾದ ನೀಲಿ ಅಂತರ್ಭೋದ್ಯಾಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರಕಾಶ.

*

ನಾನುಬಿಳಿಯದಾದ, ಚಂದ್ರನ ಬೆಳಕಿನಂತಿರುವ ನೀಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಕಾಶ– ಹರಿಧ್ಯಾದ ನೀಲಿ ಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರಕಾಶ, ಕಡು ನೀಲಿ ಭೌತಿಕ ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರಕಾಶ, ಆಕಾಶ ನೀಲಿ ಉಚ್ಚತರ ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರಕಾಶ, ಹಿಂಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಇವೆ.

*

ಕಡುನೀಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಕಾಶವಲ್ಲ.

*

ನೀಲಿ ಪ್ರಕಾಶ ರಾಧೆಯದೂ ಆಗಿದೆ.

*

ನೇರಳೆ, ನಿಜವಾಗಿ, ದೈವಿ ಕರುಣೆಯ ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ದೈವಿಕ್ರಿಪೆಯ ವಣಿ ಇಲ್ಲವೇ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

CWSA, 30/126

– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ವೈಷ್ಣವ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅತಿಮಾನಸ ಯೋಗ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿ ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾನು ಈಗಾಗಲೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಲ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಮಾಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆ ವೈಷ್ಣವರ ರೀತಿಯ ಭಕ್ತಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ, ವೈಷ್ಣವರ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅತಿಮಾನಸ ಯೋಗ ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ಅಸಾಮರಸ್ಯ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಏತೇಷವಾದ ಹಾಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಅತಿಮಾನಸ ಯೋಗದ ರೂಪವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಮಾರ್ಗಗಳು ಅತಿಮನಸ್ಸಿನಿಂದೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದುತ್ತವೆ, ಅದು ಎಲ್ಲ ಮಾರ್ಗಗಳು ಭಗವಂತನತ್ತ ಕರೆದೊಯ್ದುವ ರೀತಿಯದಾಗಿದೆ.

ನಿತ್ಯಿತವಾಗಿ ನಾನು ನಿನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ, ನಾನು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವೆ ಮತ್ತು ನಿನ್ನನ್ನು ದೂರ ಕಳಿಸಿಬಿಡುವೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದರೆ ನೀನು ಬಯಸುವ ಶಾಶ್ವತ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ದೊರಕಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಂಡಾಗ ಹಾಗೂ ಸಮಯ ಸನ್ನಿಹಿತವಾದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಡಿಯಾದ ನೆಚ್ಚಿಕೆಯನ್ನು ಅವನ ಮೇಲೆ ಇರಿಸಬೇಕು.

29/494–95

*

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನದೇ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕು

ನಾನು ಒಂದು ಸಲವಲ್ಲ, ಹಲವಾರು ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ: ನೀನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಅರಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆ ಅವನಿಂದ ಆನಂದ, ಮಿಲನ ಇಲ್ಲವೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವುದನ್ನೇ ಬೇಡಿ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಲ್ಲ, ನಿನ್ನನ್ನಾಗಲಿ, ಇತರರನ್ನಾಗಲಿ ಅತಿಮನಸ್ಸನ್ನು ಅರಸಿರಿ, ನನ್ನನ್ನು ಅವಶಾರವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನಿಂದ ಹಾಗೂ ಇತರರಿಂದ ಬಂದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡುವಾಗ ಈ ವಿಷಯಗಳು ಮೇಲೆದ್ದು ಬಂದಿವೆ ಮತ್ತು ಅವು ಜಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಗುರಿಯತ್ತ ತನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ತನ್ನದೇ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸಾಗಿ

ಹೋಗಬೇಕು. ವೈಷ್ಣವರ ಆದರ್ಶದ ಪ್ರಕಾರ ಅಹೋಶುಕ ಭಕ್ತಿ ಅಶ್ಚಿತವಾದ ಮಾರ್ಗ, ತೀವ್ರಗತಿಯದೂ ಕೂಡ, ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಆ ತೀವ್ರಗತಿಗೆ ಸಮನಾಗಿರುವ ಭಾವನೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಿದ್ದರೂ ಆ ಅಹೋಶುಕ ಭಕ್ತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಮಾಡುವುದು. ಇಲ್ಲವೇ ಮನುಷ್ಯನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯತ್ತ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಒಲವಿರದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಬೇರೆ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಒಬ್ಬ ಈ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸಲು ಗಮನ ಹರಿಸಿದಿದ್ದರೆ, ನಾನು ‘ಕ್ವಾನ್ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹೊಟ್ಟಿ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಏನೂ ಒಂದರ ಒತ್ತುಡಿಯಿತ್ತದೆ, ಆ ಏನೂ ಒಂದನ್ನು ಬೆನ್ನಿಟ್ಟುವುದು ಇಲ್ಲವೇ ದೇವನನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಇಲ್ಲವೇ ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರನ್ನು ಹೀಗೆ ಅದೇನೇ ಇರಲಿ ಅದನ್ನು ಅರಸುವುದು ಇರುತ್ತದೆ.

ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ನೀನು ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸು– ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವ ಇಲ್ಲವೇ ಆ ಬದಿಗೆ, ಈ ಬದಿಗೆ ಹೋಗುವ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಹೃದಯದ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು, ಅದು ಅರಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಲುಪುವವರಿಗೆ, ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರು.

CWSA, 29/487-93

– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ

ಈ ಭಯಾನಕ ಹಾಗೂ ಮಥುರವಾಗಿರುವ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ
ಕೊನೆಗೊಮೈ ನನ್ನ ಆತ್ಮ ಜನ್ಮತಾಳಿದುದರ ಅರ್ಥವೊಂದನು ನಾನು
ಕಾಣುತ್ತಿಹೇನು,

ಹಸಿದ ಪೃಥ್ವಿಯ ಹೃದಯ ಸ್ವರ್ಗದಾಚಿಗಿರುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪಾದಗಳತ್ತ
ಅಭೀಪ್ತ ಪಡುತ್ತಿರುವುದರ ಭಾವನೆ ನನಗೆ ಬಂದಿಮುದು.
ಅಮರ ಕಣ್ಣಗಳ ಸೌಂದರ್ಯವನು ನಾನು ನೋಡಿಹೇನು,
ಶ್ರೀಯಕರನ ಭಾವೋದ್ರೇಕದ ಕೊಳಲನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡಿಹೇನು,
ಅಮರ ದಿವ್ಯಾನಂದದ ಆಶ್ಚರ್ಯವೊಂದನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಹೇನು,
ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವ ವೇದನೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ

ಮೂಕವಾಗಿಮುದು.

ಈಗ ಹತ್ತಿರ ಅಳಿ ಹತ್ತಿರ ಕೊಳಲಿನ ಸಂಗೀತ ಎಳೆದು ಬರುತ್ತಿಹುದು
ವಿಚಿತ್ರ ಪರಮಾನಂದದಿಂದ ಪ್ರಾಣ ನಡುಗುತ್ತಿಹುದು,
ಪ್ರಭು ಸ್ವರ್ವಿಸುವನೆಂದು, ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವನೆಂದು ಇರುವನೆಂದು
ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಶಾಲ ಮನಸೆಳೆಯುವ ನಿಲುಗಡೆಯಾಗಿಹುದು,
ಈ ಒಂದು ಕ್ಷಣಿಕಾಗಿ ಗತಕಾಲದ ಯುಗಗಳು ಜೀವಿಸಿಹವು,
ಕೊನೆಗೆ ಜಗತ್ತು ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿಕೆ ಕಂಡುಕೊಂಡು ಸ್ವಂದಿಸುತ್ತಿಹುದು.

*

ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ನರ್ತನ

(ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ನರ್ತನ, ಕಾಳೀ ನರ್ತನ)

ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ನರ್ತನದ ಏರಡು ಪರಿಮಾಣಗಳಿಹವು,
ಜೀವನದ ಅಪಾಯಕರ ಭಯಾನಕ ಹಾಗೂ ಮತ್ತು ಮಥುರ
ನೋವು ದುಃಖ ಹಾಗೂ ಅವಕಾಶಗಳ ಲಯಬದ್ಧತೆಗಳಲ್ಲಿ
ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾಳೀಮಾತೆಯ ಹಂಚೆ ಸಪ್ಪಳ ಕೇಳುತ್ತಿಹೆವು.
ಪರದೆಯ ಹಿಂದಿರುವ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದವನ ಸತ್ಯಪರಿಣಾಮ
ಮೃತ್ಯುವಿನ ಅಪ್ಪಗಿಯೋಂದಿಗೆ ಲೀಲೆಯಲೀರುವ ಧೀರೋದಾತ್ರ ಆತ್ಮ
ವಿಧಿಯ ಕಡುಭಯದ ವ್ಯಾಯಾಮಶಾಲೆಯಲೀರುವ ಕುಸ್ತಿಪಟು
ಮತ್ತು ದೃವೀಕೃಪೆಗಿರುವ ಏಕೆಕ ಮಾರ್ಗದ ಯಜ್ಞಾರ್ಥಿ,
ದೃವೀ ರಹಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೀಗದ ಕೈ ಎಂದು ಮಾಡಲಾದ ಮಾನವ ದುಃಖಗಳು,
ಕಾಲಗತಿಯ ಕನಸಿನ ಅಪವ್ಯಯಗಳಿಂದ ಹೊರಗಿರುವ ಸತ್ಯದ ಇಕ್ಷಣಾದ
ದಾರಿ,

ಭೌತದ್ರವ್ಯದ ಸಮಾಧಿಯಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆಳಲು ಆತ್ಮದ ಏಳು ಮಾರ್ಗಗಳು,
ಇವೆಲ್ಲ ಅವಳ ದುರಂತ ವಿಷಯದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೋದನೆಗಳಾಗಿಹವು.
ಆದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಯಾವಾಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ನರ್ತನವವನ
ಮಾಧುರ್ಯದ, ನಗುವಿನ, ದಿವ್ಯಾನಂದದ, ಪ್ರೇಮದ ಮುಖವಾಡವನು
ಬದಲಾಯಿಸುವುದು?

*

ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ

ವಾಸುದೇವ ಸರ್ವಾರ್ಥ ಇತಿ

ನನ್ನನ್ನು ಜನರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಳಿಸಿದ್ದ ಜೀಲಿನತ್ತ ನೋಡಿದೆ, ಅದು ನನ್ನನ್ನು ಎತ್ತರದ ಗೋಡೆಗಳಿಂದ ಸೇರಿಗೊಳಪಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ, ವಾಸುದೇವ ನನ್ನನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದಿದ್ದು. ನನ್ನ ಸೇರಿಮನೆಯ ಕೋಣೆಯ ಎದುರಿಗಿದ್ದ ಗಿಡದ ಟೊಂಗೆಗಳ ಕೆಳಗೆ ಅಡ್ಡಾಡಿದಾಗ, ಅದು ಆ ಗಿಡವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ವಾಸುದೇವ ಅಲ್ಲಿದ್ದನೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದೆ, ಅವನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಭಾಯೆಯನ್ನಿರಿಸಿದ್ದು. ನನ್ನ ಸೇರಿಮನೆ ಕೋಣೆಯ ಸರಳಗಳತ್ತ ನೋಡಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕಾವಲುಗಾರನಾಗಿ ಪಹರೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದವನು ನಾರಾಯಣನಾಗಿದ್ದು. ಇಲ್ಲವೇ ನನಗೆ ಹಾಸಿಗೆ ಎಂದು ಕೊಡಲಾಗಿದ್ದ ಒರಟು ಕಂಬಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಾನು ಒರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ತೋಳುಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದಿರುತ್ತಿದ್ದ ಭಾವನೆ ನನಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು, ಆ ತೋಳುಗಳು ನನ್ನ ಮಿಶ್ರನ ಹಾಗೂ ಪ್ರಿಯಕರನ ತೋಳುಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಅವನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಆಳವಾದ ದರ್ಶನದ ಮೊದಲ ಉಪಯೋಗ ಇದಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಜೀಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಆರೋಪಿಗಳತ್ತ ನೋಡಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟರು, ಕೊಲ್ಲಾರರು, ಮೋಸಗಾರರು ಇದ್ದರು, ನಾನವರತ್ತ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ವಾಸುದೇವನನ್ನು ನೋಡಿದೆ, ಈ ಅಂಧಕಾರ-ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದ ಆತ್ಮಗಳಲ್ಲಿ, ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ದೇಹಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಕಂಡೆ.

CWSA, 8/6

– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನತ್ತ ಹೊರಳುವುದು ಅಡೆತಡೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ

ನೀನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನತ್ತ ಹೊರಳುವುದು ಒಂದು ಅಡೆತಡೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದನೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂದರ್ಭ ಏನೇ ಇರಲಿ, ನಿನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವೆಂದು ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅದನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನನ್ನದೇ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಭವ್ಯಾದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಥಾನವಾದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಿದರೆ ನಿನ್ನ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಪಾತ್ರ ಆಕ್ಷೇಪಾರ್ವತೆ ಎಂದು ಪರಿಗಳಿಸುವುದು ವಿಚಿತ್ರ ಸಂಗತಿ. ಹಂಡಿಯ ಮನೋಭಾವ ಮತತತ್ವಕ್ಕೆ, ಪ್ರತಾಚರಣೆಗೆ ಸೇರಿದ ವಿಷಯ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮೇಲೆ ಏಕಾಗ್ರತೆ ವಹಿಸುವುದು ಇಷ್ಟ ದೇವತೆಗೆ ಸ್ವ-ಅರ್ಪಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ. ನೀನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ತಲುಪಿದರೆ, ಭಗವಂತನನ್ನು ತಲುಪಿರುತ್ತೀ, ನೀನು ನಿನ್ನನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅರ್ಜಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನನಗೂ ಅರ್ಜಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೀ. ಗುರುತಿಸುವು-ದರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಅಸಮರ್ಥತೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಭೌತಿಕ ಮುಖಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ಅಪ್ರಜ್ಞಯಿಂದ ಬಹಳ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿರುವು.

CWSA, 35/433

*

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹಾಗೂ ವೇದಗಳು

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನನಗೆ ವೇದಗಳ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ, ಅದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಹೊಸ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ, ಅದು ಮಾನವ ಮಾತಿನ ವಿಧಾನ ಹಾಗೂ ಮೂಲ ಇವುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಹೊಸ ನಿರುಕ್ತವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಬಹುದು ಹಾಗೂ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವೇದದ ಹೊಸ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಬರೆಯಬಹುದು. ಭಾರತೀಯ-ರಿಂದಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಯುರೋಪಿಯನ್‌ರಿಂದಾಗಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರದ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅವನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾನು ವೇದಾಂತಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ವೇದಕ್ಕೆ ಮರು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಆ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳು ಹೇಗೆ ಮೇಲೆಯ್ದೂ ಬರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನದ ಕೇಂದ್ರವೆಂದು ಮತ್ತು ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಮೂಲಕ ದೇವತಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂಕಲ್ಪ ವಿಧಿಸಿದ (destined) ಸಂರಕ್ಷಕ ಎಂದು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.

CWSA, 36/178

- ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ಸಿದ್ಧಿ ದಿನ: ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ

1926ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಅಧಿಮಾನಸ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೆ, ನಾನು ಅಧಿಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರದಿಘಿಯ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ತಂದಿದ್ದೆ (ಪವಾಡಗಳು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಸಂಗತಿಗಳು ಸಂಭವಿಸತೋಡಗಿದ್ದವು) ನಾನು ಈ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಅವಶಾರ ತಾಳಿರ, ದೇಹದೊಡನೆ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. (ಕೆಲವರು ಪರಿಮಳವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು). ಸರಿ ನನ್ನದೇ ಕಣ್ಣಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನೋಡಿದೆ, ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರೊಡನೆ ಸೌಹಾದರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ, ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬರಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ. ಅದು ನಷ್ಟೆಂಬರ 24ರಂದು ಆಗಿತ್ತು, ಅದು ಶ್ರೀಮಾತೆ ಯವರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು.

ಆದ್ದು ಹೀಗಿದೆ: ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ಬರಲು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಇರಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ; ದೇಹಪೂರ್ವಾಂದರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅವಶಾರ ತಾಳಿವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸರಳವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಕೈಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, (ಅದು ಬರುತ್ತದೆ, ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಸುತ್ತಲೂ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ) ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ದೂಡ್ಜ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೆ? ದೇವತೆಗಳು ಯಾವಾಗಲು ಚಲಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನಾವೇ ಸ್ವತಃ ನಮ್ಮ ಆಂತರಿಕ ಸತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತೇವೆ, ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ನೂರಾರು ಇಲ್ಲವೇ ಸಾವಿರಾರು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಯಾವಾಗಾದರೊಮ್ಮೆ ಹೀಗೆ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಬರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಒಂದು ದೇಹಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಶಾಶ್ವತ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತ ಸಾನ್ವಿಧ್ಯ ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ.

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು ಜನರೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದನ್ನು ನಿವೃತ್ತರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು, ತಮ್ಮ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲು ಬಯಸಿದರು.

ನಾನು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಅಧಿಮಾನಸ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ದೇವ ಒಂದು ಸತ್ಯಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಬಯಸಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣ ಉದ್ದ್ಯಮುವಿ ವಕ್ರಗತಿಯಿತ್ತು. ಸರಿ, ನಾನು ಈ ಸತ್ಯಗಳ

ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತು ನಾನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ (ಎಕೆಂದರೆ ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಹತ್ತಿರ ಇರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದು). “ಇದೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಸೊಗಸಾದದ್ದು, ಆದರೆ ಈಗ ಪ್ರಯೋಜಿತು ಮೇಲೆ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಂದನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.- ನೀನು ಅವತಾರ ತಾಳಬೇಕು” ಅವನು ‘ಆಗಲಿ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ನಂತರ ನಾನು ನನ್ನ ಕಳ್ಳುಗಳಿಂದ (ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಆಂತರಿಕ ಕಳ್ಳುಗಳಿಂದ) ಅವನು ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದೆ.

ಇದು 1926 ರಲ್ಲಾಗಿತ್ತು.

ಅದು ಕೇವಲ (ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಹೇಗೆ?) ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಾಗವತಿಸುವು-ದಾಗಿತ್ತು. ಅದು ವ್ಯೇಯತ್ತಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರಿಗೆ ಯಾವ ವ್ಯಾತಾಸವನೂ ಉಂಟುಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಗತಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಂಡಿದ್ದ ಅದು ಸದ್ಯದ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವತಿಸುವುದಾಗಿತ್ತು, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಕೆಲಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಆದ ಪರಮೋಜ್ಞನ ಅವರೋಹಣ, ಈಗ ಹೊಸ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವತಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು.

ಶ್ರೀಮಾತೆ: ಅನುಯಾಯಿಯೊಬ್ಬನೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ : ಅಗಸ್ಟ್ 2, 1961

*

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೊಡನೆ ನಡೆದಾಡವುದು

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು ಅಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ನಾನು ಬೇರೆ ಮನೆಯೊಂದರಲ್ಲಿದ್ದೆ (ಈಗ ಅದನ್ನು ‘dormitory annex’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ) ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮೋಗಸಾಲೆ (Verandah) ಇತ್ತು. ಮತ್ತು ನಾನು ಅಶ್ತಿಂದಿತ್ತ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು ಕಾಯ್ದಕ್ಕೆಕೊಳ್ಳುತ್ತ ತಮ್ಮ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಒಬ್ಬಿಂದ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಎಂದಿಗೂ ಏಕಾಕಿಯಾಗಿ-ರಲಿಲ್ಲ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಯಾವಾಗಲು ಅಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದ- ಅವನು ದೇವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಎಂದು ಪರಿಚಿತನಾದವನು. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರವಾದವನು, ಹೆಚ್ಚು ಸುಂದರನಾದವನು, ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದ ಪಾಟಿ ಕಲ್ಲಿನ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಲ್ಲ. ಹಾಗಲ್ಲವಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ನಾವು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವು. ಅವನು ಸ್ವಾಪ ನನ್ನ ಬೆನ್ನು ಹಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದ (ಕತ್ತಿನ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಭುಜಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿ ಹಿಂದಿರುವ ಸಂಜ್ಞೆ)

ನನ್ನ ಶಿರ ಅವನ ಭುಜದ ಮೇಲಿದ್ದ ಹಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು, ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮುಂದಿರುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾವು ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವು. (ನನ್ನ ಶಿರ ಅವನ ಭುಜದ ಮೇಲೆ ಒರಗಿಕೊಂಡ ಭಾವನೆ ನನಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅದು ಇದ್ದುದು ಹಾಗೆ), ನಾವು ನಡೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವು, ಸುದ್ದಿ, ಸಮಾಜಾರ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವು. ಪ್ರತಿದಿನದ ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಕಾಲ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ನಂತರ ಅದು ಕೊನೆಗೊಂಡಿತ್ತು. ನಂತರ ಆಗೋಮೈ ಈಗೋಮೈ ಅವನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. (ನಾವು ಹೋಸಮನೆಗೆ ಹೋದ ನಂತರ ಅವನನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದೆ.) ಕೆಲವೋಮೈ ರಾತ್ರಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಹಳ ದಣಿಯಕೊಂಡಾಗ ಅವನು ಬರುತ್ತಿದ್ದೆ, ನಾನು ಅವನ ಭುಜದ ಮೇಲೆ ನಿದಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರೇ ಸ್ವತಃ ತಮ್ಮನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುವ ರೀತಿ ಅದು ಎಂದು ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ನಂತರ ನಾನಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ (ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಸದ್ಯದ ಕೋಣ) ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನಾನು ನನ್ನ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತ ಅತ್ಯಿಕ್ರಮ ನಡೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು ಬಂದರು ಮತ್ತು ನಿವಿರವಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದರು. (ಅದೇ ಸಂಜ್ಞೆ, ಶಿರದ ಹಿಂದಿನ ಭಾಗ) ನಾನು ನಡೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ, ಅವರು ಅಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಎಷ್ಟೂಂದು ಮೂರ್ತರೂಪದ್ದು ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯತ್ಮಾದರ್ದು ಆಗಿತ್ತೇಂದರೆ ನಾನು ಯೋಜಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ: “ಜನರು, ವಸ್ತು-ವಿಷಯಗಳು ಇವುಗಳ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುವುದೇಕೆ? ನಾನು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ!” ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು ನನ್ನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡರು ಮತ್ತು “ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾನು ಬರುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಅವರು ಬರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. “ಒಳ್ಳೆಯದು” ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ ಮತ್ತು ಪರಮೋಚ್ಚ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಮಂತ್ರ ಜಪಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಅವನು ಬಂದು ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ನಡೆದಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ, ಆದರೆ ಅವನು ತನ್ನದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು, ಇನ್ನಾವುದೇ ರೂಪದಲ್ಲಲ್ಲ ಎಂದು ಅವನಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡೆ ಮತ್ತು ದೈವಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ದೈವಿ ಸಾನ್ವಿಧ್ಯ ಹಿಂಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅಲ್ಲಿದ್ದೇವು. ನಾನು ಅವನ ಸಾನಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಷ್ಟವಾಗಿ ಭಾವನೆಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುತೋಡಿದೆ. ಅವನು ಹಾಗೆ (ನನ್ನ ಬೆನ್ನು ಹಿಂದೆ) ಅವೈಯತ್ತಿಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಾನು ಏನೋ ಒಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ

ಬರತೊಡಗಿತ್ತು; ನಿನ್ನ ಅರ್ಥಗಂಟೆ ಕಾಲ: “ದೃವೀ ಸಾನ್ಯಧ್ಯ . . . ಮೊತ್ತ ಮೂರ್ಕಗೊಂಡ ದೃವೀ ಸಾನ್ಯಧ್ಯವಿತ್ತು. ಅವನು ನನಗೆ “ಮೊದಲು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ನಂತರ ನಾನು” ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

ಶ್ರೀಮಾತಾ: ಅನುಯಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಕತೆ : ಜೂನ್ 18, 1965

*

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೊಡನೆ ಅನ್ವಯತೆ (identity)

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ನನ್ನದೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ವಾದ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನನ್ನಿಂದ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಬಾರದು. ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಏರುದ್ವಾದ ಎರಡು ಪಂಧಿರು ಧರ್ಮಗಳಿದ್ದಾಗ ಎಂದರೆ ವೈಷ್ಣವರಾಗಿರುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ಪಂಧದವರಾಗಿರುವಿಕೆ ಇದ್ದಾಗ, ಆ ಪ್ರತ್ಯೇ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು; ಆ ಪಂಧಗಳು ತಮ್ಮದೇ ದೇವನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಮೇಲೆ ಒತ್ತುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಸಂದರ್ಭ ಅಂತಹದಲ್ಲ, ನಾನು ಯಾವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕೆ? ವಿಶ್ವಾತೀತ ದೇವಪ್ರಮುಖ, ಪರಮಾತ್ಮ, ಪರಬ್ರಹ್ಮ, ಮರುಷೋತ್ತಮ, ವಿಶ್ವಮಾತ್ರಿ ದೇವ, ವಿಶ್ವದ ಪಂಚ, ಎಲ್ಲವೂ ಆದ ವಾಸುದೇವ, ಬೃಂದಾವನ, ದ್ವಾರಕಾ, ಕುರುಕ್ಕೇಶ್ವ ಇವೆಲ್ಲ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶಾರ ತಳೆದಾಗ ಸಂಚರಿಸಿದವನು ಹೀಗೆಲ್ಲ ವರ್ಣಿಸಲಾದ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೋ ಇಲ್ಲವೇ ನನ್ನ ಯೋಗದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕನಾದ, ಯಾರೋಂದಿಗೆ ನಾನು ಅನನ್ಯತೆ ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವೆನೋ ಆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೋ ಹೀಗೆ ಯಾರಿಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕೆ? ಅದು ನನಗೆ ತಾತ್ತ್ವಿಕವಾದದ್ವಾರಾ ಅಲ್ಲ, ಮಾನಸಿಕವಾದದ್ವಾರಾ ಅಲ್ಲ, ಆದರೆ ದೃಷ್ಟಂದಿನ, ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆಯ ಸಿದ್ಧಿ, ನನ್ನ ಪ್ರಜ್ಞೇಯ ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಸುಪರಿಚಿತವಾದದ್ವಾರಾ.

CWSA, 35/431–32

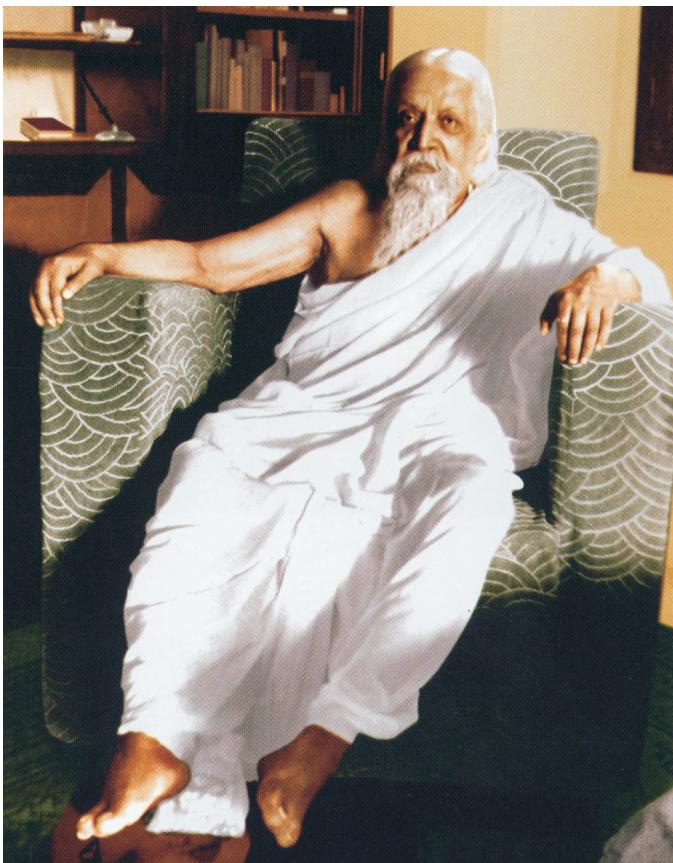
– ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು

*

ವಾತಾವರಣೆ

ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ ಸಂಕೀರ್ಣ
ಜೀ.ಪಿ. ನಗರ 1ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ದಿನಾಂಕ 8/9/2016ರ ಗುರುವಾರದಂದು ಮೀರಾಂಬಿಕಾ ಸ್ಕೂಲ್ ಫಾರ್ ಮ್ಯಾ ಏಜ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು. ತತ್ವಾಂಬಂಧ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3.30 ರಿಂದ 3.45ರವರೆಗೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ನಂತರ ಶಾಲಾ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯವರು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕ ವೃಂದದವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದೋ ಸಂಕೀರ್ಣದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕೇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಸನ್ನಾನಿಸಲಾಯಿತು. ವಂದನಾರ್ಥಕರೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಕ್ತಾಯ-ವಾಯಿತು.

*Immortality, unity
and freedom are in ourselves
and await there our discovery...*

- Sri Aurobindo

RNI No. 22511/1971

No. of Pages 56 + 4 (Cov. Page)

KAR Reg No : RNP/KA/BGS/368/2015-2017

Permitted to Post 10th of Every Month. Reg. Valid till : 31-12-2017
Licensed to Post at BG PSO, Mysore Road, Bengaluru - 560 026

ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ ಸಂಕೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿರುವ ಅತಿಥಿ ಗೃಹವು
ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಗುರುಬಂಧುಗಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ
ತರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಈ ಅತಿಥಿ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ತಂಗಲು ಬರುವ ಗುರು-
ಬಂಧುಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಉಂಟ ಮತ್ತು ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು
ಕೊಡ ಸೂಕ್ತ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಅನುವುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ
ನೋಸ್ಟೇಟಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ರಿಯಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಉಂಟಗಳ
ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ
ಸದಸ್ಯತ್ವದ ಬೇಟಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ತತ್ತ್ವಂಬಂಧ ಪಂಪಕ್ಕಿಸಬೇಕಾದ ವಿಳಾವ :

ಅಂದ್ರಾ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೀಸ್ಟಿವ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್

ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ ಸಂಕೀರ್ಣ, ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ ಮಾರ್ಗ
ಜೆ.ಎ.ನಗರ ಮೊದಲನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 078

ದೂರವಾಣಿ : 080-22449882, 22459628

Ed. : Dr. K.S. Amur, M.Sc., PhD, Pub : Ajit S. Sabnis.
Ptd. by M/s Seshaasai e-forms Pvt. Ltd.,
on behalf of Sri Aurobindo Complex Trust, 'Sri Aurobindo Marg',
J.P. Nagar I Phase,Bengaluru - 560 078. Phone : 080 - 2244 9882.